

DECEMBER, 1937

AVE MARIA

published monthly by

**The Slovene
Franciscan Fathers.**

Lemont, Illinois

in the interest of the
Slovene Franciscan Com-
missariat of the Holy
Cross

Subscription Price:
\$2.50 per annum

Naročnina:
\$2.50 lento.
Izven U. S. A. \$3.00

Management-Upravišтво
P. O. B. 608,
Lemont, Illinois

Editor - Urednik
P. O. B. 608,
Lemont, Illinois

Entered as second-class
matter August 20, 1925,
at the post office at Lem-
ont, Illinois, under the
Act of March 3, 1879.
Acceptance of mailing at
the special rate of post-
age provided for in Sec-
tion 1103, Act of October
3, 1917, authorized on
August 29, 1925.

Naročite se na

"AVE MARIA"

ki je glasnik katoliškega življenja slovenskim
izseljencem v Ameriki in porok
zvestove katoliški Cerkvi.

Več svetih maš

se daruje za naročnike našega lista. Najbolj stalna
je pa sv. maša, ki se daruje vsako prvo nedeljo
v mesecu v naši samostanski cerkvi pri
Mariji Pomagaj v Lemontu.

Vsak naročnik

NAŠEGA LISTA JE PODPORNIK VELIKE MISLI
MISIJONSTVA JEZUSOVEGA. ZAKAJ? DOLAR-
JI, KI SI JIH NAMENIL ZA NAROČNINO NAŠE-
GA LISTA, NISO VRŽENI V KOT. KAMENČKI
SO ZA ZGRADBO KRISTUSOVEGA DUHOVNI-
ŠTVA. ZATO JE BILA AVE MARIJA USTA-
NOVLJENA, DA BI V GMOTNEM OZIRU PODPI-
RALA DIJAKE, KANDIDATE ZA DUHOVNIŠKI
STAN. TVOJA NAROČNINA JE SEME, KI NAJ
NEKOČ OBRODISAD V VINOGRADU GOSPO-
DOVEM. KOLIKO JE DIJAKOV, KI BI RADI
STUDIRALI, PA NIMAJO SREDSTEV. SAMO-
STAN V LEMONTU JE TUDI ŠOLA IN VZGOJE-
VALIŠČE IDEJALNIM FANTOM, KI SO SI ZAŽE-
LELI SLUŽBE ALTARJA. SEDAJ RAZUMEŠ.
NAŠ LIST UTIRA POT TEM ŠTUDENTOM

AVE MARIA

Decemberska štev. 1937—

—Letnik XXIX.

Ljubljana, 14. X. 1937.

PREČASTITO UREDNIŠTVO AVE MARIA!

Dobil sem jubilejni Koledar Ave Maria za leto 1938. Najlepša Vam hvala za prijazno pošiljatev. Čestitam Vam k prekrasnemu Koledarju, saj spada po vsebini in obliki med najlepše slovenske koledarje. Meni je Koledar še tem ljubši, ker mi obuja spomine na Ameriko in njene dobre Slovence.

Naj Bog "Ave Marijo" obilno blagoslovi, naj Marija uredniku, sodelavcem in razširjevalcem lista sprosi vsega, kar potrebujejo.

Zlasti pa želim in ljubega Boga **prosim**, da bi Rev. o. Hugonu povrnil kmalu dobro zdravje, da bi v sedanjem idejnem boju v Ameriki mogel še veliko koristiti s svojim jasnim in odločnim peresom.

Pozdrav in blagoslov!

GREGORIJ ROŽMAN,
škof ljubljanski.

Evangeliji v decembru

Fra. Martin.

DRUGA ADVENTNA NEDELJA.

JANEZ Krstnik je bil od Boga določen prerok, da oznanjuje ljudem Zveličarjev prihod. Še več, njemu je bilo dano, da je obljubljenega Odrešenika ljudem s prstom pokazal. Zavoljo tega se današnji evangelij bavi z Janezom Krstnikom. Čujemo, kako je Janez poslal k Jezusu dva izmed svojih učencev, da bi ga vprašala, če je On res obljubljeni Odrešenik. Obenem naj bi sama videla njegova čudovita dela in verovala vanj, potem pa še drugim vse to povedala. Gospod Zveličar go-

vori o Janezu z največjo častjo. Imenuje ga angela ali poslanca, ki je od samega Boga poslan pred njim, da mu pripravi pot.

TRETJA ADVENTNA NEDELJA.

Prejšnjo nedeljo smo slišali, kako je Jezus govoril o Janezu Krstniku. V današnjem evangeliju se nam pa poroča, kaj je Janez mislil o Jezusu in kako je svoje misli povedal tistim, ki so ga prišli vprašat. "V vaši sredi stoji nekdo, ki ga vi ne poznate. On prihaja za mano, ki je pa bil pred mano, in mu nisem vreden odvezati jermena na njegovih čevljih." To je zares kra-

sno pričevanje o božjem Odrešeniku. O, da bi tudi mi spoznali, kako velikega pomena je bližina Jezusova med nami!

ČETRТА ADVENTNA NEDELJA.

Še vedno je evangelij pri Janezu Krstniku. Zopet stoji pred nami ta veliki prerok in opominja in še opominja. "Pripravite pot Gospodovo. Vsaka dolina naj se napolni, vsak hrib naj se poniža. Kar je krivega, bodi ravno. In tako bo vse človeštvo videlo odrešenje božje." S temi besedami zaključuje Cerkev na četrto adventno nedeljo našo pripravo na Božič. Nič lepše bi ne mogla. Božič že trka na vrata. Poslušajmo Cerkev, vzemimo v roke njene knjige, poklekni- mo z njo pred oltar in govorimo z Bogom kot majhni otroci s svojim očetom! Koliko je še mrtvega in neodrešenega v nas! Pridi, Jezus, naše življenje!

PRAZNIK SVETEGA ŠTEFANA.

Takoj drugi dan po rojstvu Gospodovem se praznuje dan prvega mučenca, sv. Štefana. Letos pade na nedeljo. Čujemo evangelij, v katerem nam božji Zveličar pripoveduje, kako bodo njegovi učenci preganjani. Dolgo vrsto tistih preganjancev odvarja sv. Štefan. O njem in njegovem mučeništvu nam več pove list, ki je vzet iz Dejanja apostolov. Od nekdanj obstaja krščansko srce z začudenjem ob tej uredbi Cer- kve, da je takoj drugi dan po Božiču ustanovila praznik sv. Štefana in se zavila v rdečo barvo, barvo krvi. Toda ne pozabimo, da je ta barva tudi barva ljubezni. Glavni pomen tega praz- nika ni v Štefanovi krvi, temveč v Štefanovi lju- bezni. In ravno ljubezen je največja vez med Božičem in praznikom sv. Štefana. Jezus je prinesel na svet ljubezen, zlasti ljubezen do Bo- ga, sv. Štefan je pa bil prvi, ki je dal za to lju- bezen vse, celo svoje življenje.

Advent je tu

P. Alojzij OFM.

KAKO je že poučeval in izpodbujal Janez Krstnik, sveti predhodnik Kristusov, svoje rojake pred devet- najststo leti? "Pripravite pot Gospodovo, iz- ravnavajte njegove steze!" Da, to so bile be- sede njegove pridige.

Čim bliže nam je božični praznik, tem bolj velja tudi nam oni opomin: "Pripravite pot Gospodovo!" To pripravo moramo na vsak način izvršiti, izvršiti dejansko po zgledu Janeza Krstnika, zakaj drugače ne bomo zaslužili imena in časti, da smo učenci Kristusovi.

Ako hočemo s svetim veseljem v kratk- kem praznovati rojstvo Odrešenikovo, se moramo v adventu pokoriti.

Ko vam sporoče, da pride k vam na obisk velika oseba, imeniten gost, ali ne gre- ste takoj na delo? Pometete hišo, pomije- te vse, pobrišete prah. Vse mora biti v naj- lepšem redu, da boste ja naredili dober vtis na svojega gosta. Nočete, da bi vas našel gost nepripravljene, kakor je, žal, našel Kristus judovsko ljudstvo — nepripravlje- no...

Stoletja poprej so preroki dovolj jasno in razločno napovedovali prihod Odrešeni- kov, kljub temu judovsko ljudstvo ni bilo pripravljeno. Sveta Cerkev pa zopet ozna- nja njegov prihod, oznanja in napoveduje ga skozi ves adventni čas. Ali naj tudi nam velja žalostni očitek: "Prišel je med svoje, ali njegovi ga niso sprejeli."

Ali se že kaj pripravljamo za njegov prihod? In kako se pripravljamo? A mo- litvijo in zbranostjo duha se nam treba pri- pravljati. Ali bi ne mogli v teh dneh od- ločiti malo več časa za molitev? Toliko se

Preiskrene čestitke preč. g. monsignorju

RT. REV. DR. JANEZU ZAPLOTNIKU,

ki je po želji svojega škofa in po papeže- vem imenovanju stopil v častno vrsto slo- venskih monsignorjev.

Na mnoga leta!

Pomagaj nam, Brezmadežna, da bomo vsi brez madeža!

imamo Bogu zahvaliti za dobrote v prelosti, toliko ga imamo prositi, da bi bili tudi zanaprej deležni njegovega blagoslova!

Vestneje hodimo k sveti maši, tudi ob delavnikih tu pa tam, ako nas delo ne ovira. Treba je samo malo bolj zgolj vstati zjutraj, pa lahko stopiš k sv. maši. Seveda je to žrtev, če si pritrhamo malo spanja, toda Bog ravno žrtve zelo ljubi in bo vsako najmanjšo stoterno povrnil, če smo jo storili iz ljubezni do njega.

Potrudimo se tudi k večernicam, čeprav nas mika in vabi gugalknik, ko se spravimo vanj izmučeni po napornem dnevnem delu.

Mnogo seveda lahko storimo za pripravo Gospodovih potov z različnim vsakdanjim pokorjenjem in krotanjem telesnih želja. Ogibajmo se na primer teatra, plesa in obiskovanja raznih "parties". Tudi glede hrane smo lahko te dni manj izbirčni kot navadno.

Priznam in iz lastne skušnje vem, da si človek težko odreče reči, ki so mu ljube, ki so takorekoč postale njegovo bitje in žitje. Toda če je naše vodilo pri vsem tem resnična ljubezen do Boga, bodo žrtve nehale biti težke, da, še celo lahke in prijetne nam bodo postale.

Udje skrivnostnega telesa Kristusovega smo. Poslušajmo pazljivo sladko povest, ki nam jo pred Božičem tako živo pripoveduje naša mati Cerkev. Povest je o čudapolnem učlovečenju samega božjega Sina. Ž njo nas skuša Cerkev pridobiti, da bi si poglobili vero in pobožnost ob pogledu na betlehemske jaslice — na snežnobeli oltarski prt, kjer se zopet in zopet rodi med sv. mašo ljubo betlehemsko Dete. Zlat kelih stoji na tem prtju . . .

Morda ste že videli zlato zrnce, ko je ravno prišlo iz rudnika. Umazano je, skoraj črno, s prstjo je pomešano. Toda rudar pozna ceno takega zrnca. Ne bo dolgo, ko

ga bodo očistili, in postalo bo svetlo, čisto zlato. Morebiti se bo nekoč lesketalo v kelihu ali ciboriju na oltarju in bo popolnoma Bogu posvečeno. V kelihu bo počivala skrivnost presvete Evharistije . . .

Tako zlato je naša duša, s Krvjo Kristusovo odkupljena. Morda je umazana in polna zemeljske primesi. Bodimo rudarji! Postanimo čistilci zlata! V svetih zakramentih, ki jih deli duhovnik, je naša čistilnica.

To hoče Cerkev z opominom: "Pripravite pot Gospodovo!" Po taki pripravi, in samo po taki pripravi — nas čaka iskreno in pristrčno božično veselje.

POZDRAV BREZMADEŽNI.

P. Evstahij, O.F.M.

Pozdravljena, Brezmadežna!

Vsak čas si božja, o Marija,
v spočetju svojem čista vsa,
vsak hip Gospodu miljena,
ljudem zavetnica . . .

Pozdravljena, Brezmadežna!

Zveličarju deviška Mati,
od vekomaj izvoljena,
stvari Kraljica vzvišena,
pod varstvom Tvojim ni se bati
otrokom Evinim.

Pozdravljena, Brezmadežna!

Veselje rajske domovine,
časti te družba angelska,
vsa množica zveličana,
nikoli slave spev ne mine,
o Mati ljubljena!

Sv. Francišek in Božič

Šolska sestra.

PRI treh ognjih je sv. Francišek netil in vzdrževal plamen ljubezni v svojem srcu. S premišljevanjem Jezusovega učlovečenja, njegovega skrivnostnega evharističnega življenja in s premišljevanjem trpljenja Gospodovega. S posebno nežno ljubeznijo se je mudil v duhu pri betlehemskega Deteta. Pri jaslicah je Francišek rasel v ponižnost, v otroštvo, v svojo veliko svetost. Tam je doumel do dna, da kdor hoče biti nekoč velik, mora postati majhen — postati mora otrok.

Vse Gospodove praznike je Francišek ljubil, a izmed vseh mu je bil najdražji Božič. Imenoval ga je "praznik vseh junakov", ker je ta dan Sin Najvišjega postal ubogo človeško dete. Že ob pogledu na kip malega Jezuščka se je Franciškovo srce širilo od vroče ljubezni in na dan so privreli vzkliki polni nežnosti: Svetnik je zavoljo prevelike notranje sladkosti jecljal kot otrok.

Nekoč se je zgodilo, da je bil Božič v petek. Sobrat je opozoril serafinskega svetnika, da četudi je tako velik praznik, se vendar ne spodobi imeti meso na mizi. "Motiš se, brat," odvrne Francišek, "na Božič ni nobenega petka. Želim, da bi ta dan celo zidovi jedli meso. In ker tega storiti ne morejo, bi jih morali vsaj naribati z mesom."

Francišek je želel, da bi bilo vse stvarstvo deležno radosti Božiča. Večkrat je dejal:

"Če bi mogel govoriti z vladarjem, bi ga prav ponižno in prisrčno prosil, naj izda poseben dekret, v katerem naj zapove ljudem, da iz ljubezni do Boga natrosijo po ce-

stah koruze in pšenice, da bodo ptički, posebno naši bratci škrjančki, imeli vsega v obilju na ta veliki praznik in da se bodo veselili. Vsi magistratni uradniki in gospodske naj gledajo, da bodo iz ljubezni in spoštovanja do Sinu božjega vsi gospodarji na Sveto Noč, ko je najsvetejša Devica položila svoje sladko Dete v jaslice med osla in vola, preskrbeli svoji živini dovolj dobrega sena. Bogataši pa naj na Sveti dan pripravijo ubogim in lačnim obilno kosilo." In razjokal se je svetnik, ko je pomislil na veliko revščino Matere božje v betlehemskega hlevu. Ker se je na Božič začelo naše odrešenje, je Francišek želel, da bi se vsi kristjani veselili v Gospodu in bili dobri vsem stvarjem iz ljubezni do Njega, ki se je nam daroval.

Franciškova ljubezen do betlehemskega Deteta je bila iznajdljiva. Tri leta pred svojo smrtjo je sklenil praznovati Božič na poseben, do tedaj neznan način. Predno pa se je lotil dela, je potoval v Rim in prosil sv. očeta dovoljenja za izvršitev svojih načrtov. Papež ga je z zanimanjem poslušal, dal potrebno dovoljenje in še svoj blago-

slov povrhu. Ves radosten se je Francišek vrnil med svoje.

V Greccio je imel Francišek dobrega prijatelja in velikega dobrotnika. Štirinajst dni pred Božičem ga je pozval k sebi in mu dejal:

“Giovanni, ako hočeš z nami praznovati Božič, pripravi vse, kar ti bom naročil. Želim ponazoriti rojstvo betlehemskega Deteta. Pripravi z gozdu hlevac z jaslami, napolnjenimi s senom. Vol in osel morata

S kakimi svetimi čustvi so pač ti najmanjši, ki so bili vredni biti v družbi svetnika, sledili sveti maši! Kako so se čudili jaslicam! Svetnik božji pa je stal pred Detetom in točil solze ljubezni, prekipevajoč od veselja.

Ker je bil Francišek diakon, je bral sv. evangelij o rojstvu Jezusovem. In večkrat, ko bi bil moral izgovoriti ime Jezusovo, ga je prevelik ogenj ljubezni premagal in imenoval Ga je samo: betlehemske Dete.

tudi biti zraven — prav kot v Betlehemu.”

Giovanni je ubogal in vse natanko izvršil. Francišek je dobil iz mesta kip Jožefa, Marije in Deteta. Prve jaslice so bile gotove in Francišek se je veselil kot otrok.

Seveda so tudi kmetje izvedeli, kaj Francišek namerava. Od vseh strani so vreli k prvim jaslicam, k prvi polnočnici v gozdu, prepevajoč pastirske pesmi, da je odmevalo od skal.

Legenda pripoveduje, da je pri povzdigovanju kip Deteta oživel in da je Jezušček stegnil ročice sv. Francišku v objem. In ves zbrani narod in vsi bratje so bili deležni svetonočne sreče: Vsi so smeli gledati smehljajočega Jezuščka . . . Kaka sv. noč je pač to bila! Še za svetnika, ki je bil vreden božjih objemov in tolažb, nekaj izrednega.

Umirajoče mamice edina skrb

P. Hugo.

V SKROMNEM pa snažnem prevžitkarskem kotičku, tako nekako pripoveduje pisatelj Wibbelt, leži preprosta, verna mamica in čaka Gospodovega poziva iz te solzne doline. Tako je vedrega obraza, kot bi pričakovala povabila na ženitnino. Le ena skrb ji še greni sladko pričakovanje. Ker jo je ravno prišel duhovnik obiskat, bi se rada še te more otresla, preden stopi pred svojega Boga.

“Gospod”, pravi otroško zaupno, “prav rada umrjem. Saj bom šla k svojemu ljubemu Bogu. O, kako težko čakam blaženega trenutka, ko ga bom zagledala od obličja do obličja. Le nekaj me še skrbi, kar bi vas rada vprašala.”

“Mamica, le lepo zaupno povejte, kaj vas še skrbi!”

“Gospod, nikar se ne smejte, ko vam bom povedala. Vidite, jaz sem preprosta ženica. Nikoli v svojem življenju nisem imela z višjo gospodo dosti opravka. Zato ne znam ž njo občevati. Zdaj pa imam skoro stopiti pred najvišjo družbo: Boga, kralja vseh kraljev, in njegov prejasni dvor. Kaj naj jaz ubožica rečem, ko bom prestopila prag večnosti? Bojim se, da bom tako zmešana, da še prav pozdraviti ne bom znala. O, ko bo to mimo in bom sedela na svojem prostorčku, potem bo vse dobro. Glejte, samo to me še skrbi!”

Duhovnik se je ob tej otroško-naivni skrbi umirajoče mamice le težko vzdržal, da se ni smejal. Povesil je glavo, da premisli in najde primeren odgovor. Mamica upre vanj še vedre oči in ko vidi, da se je duhovnik zamislil, dostavi: “Toda, gospod,

nagovor na Boga in njegov nebeški dvor ne sme biti dolg. Nimam več časa, da bi se ga naučila, moja glava je preslaba za to.”

“Nič se ne bojte mamica,” odvrne duhovnik, “to je najmanjša skrb. Veste, kako pozdravite ljubega Boga in njegov dvor, ko bote prestopili prag večnosti. Prav tako, kakor ste mene vedno pozdravili, kadar sem prestopil prag vaše sobice. Hvaljen Jezus! Prepričani bodite, da bo po celih nebesih naenkrat zaorilo: Vekomaj amen!”

“Saj res, gospod, kar tako bom pozdravila kot sem že vajena. Zdaj me pa nobena reč več ne vznemirja. Da bi smrt le kmalu prišla.”

Kako uro pozneje je mamica izdihnila. Blažen mir se je razlil po njenem obličju, ker je na njen pozdrav sladko in mogočno odjeknilo: Vekomaj amen!

VSA SEM TVOJA, O, MARIJA!

Balbina Tomec.

Vsa sem Tvoja, O, Marija,
vedno Te častila bom.
Komaj bom pričakovala,
priti k Tebi v rajski dom.

Daj, da Te bom tko ljubila,
da boš prav vesela Ti.
Da v srce Ti venček spletem,
skrbna Mati moja si.

Ko bo ura zadnja bila,
meni Ti ob strani stoj.
Saj sem vedno Te ljubila,
saj otrok vesel sem Tvoj.

Nekaj iz lepih pridig

Anica Kraus, Cleveland.

JESENSKI dnevi so se skrajšali in nastali so dolgi večeri. Tudi starka zima se nam približuje. Zato je prav prijetno zvečer, da se vsedemo na divan k počitku in beremo časopis ali dobro knjigo.

Naj povem, da smo imeli v cerkvi Marije Vnebovzete 40urno pobožnost, ki so jo vodili misijonar Rev. Vodušek. Vsak večer je bila cerkev polna ljudstva. Vsi smo z zanimanjem poslušali pridige, ki so bile največ o evharističnem Kruhu. Na novo smo se zavedeli, kaj je sveto obhajilo. O, da bi vsi ljudje vredno prejemali en kruh, kruh milosti in večnega življenja! Kakor je pšenični klas, pšenično zrnje, ki se združi v en kruh, tako bi se morali združiti vsi ljudje skupno pri mizi Gospodovi in uživati en Kruh. Zlasti še sedaj, ko se nam bliža adventni čas. Tiste dni nas bo Cerkev posebej pristrčno vabila, da pripravimo pot Gospodu, da dajmo ljubezen Tistemu, ki je vse naše ljubezni vreden. Ljubezen je več nego pokorščina in spoštovanje skupaj. Ljubezen je stopljenje z ljubljenim. Ljubiti Cerkev, se pravi: z njo eno biti, njene misli misliti, njene želje želeči, njenih uspehov se veseliti, njene zgube obžalovati, z njo jokati, z njo zmagoslavno triumfirati, vse z njo čutiti, vedno ž njo živeti. Ljubiti Cerkev, se pravi: Za njo velikodušen junak biti — trd, neupogljiv in zvest, zvest, neskončno zvest.

Zdaj pa vsem bralcem Ave Marije vsele božične praznike!

VESEL BOŽIČ

vsem našim dobrim zastopnikom, naročnikom in bralcem. Posebno pa vsem tistim, ki so nam v tej kampanji pridobili novih naročnikov. Urednik želi posebej voščiti vsem svojim sodelavcem in dopisnikom, samostan v Lemontu pa svojim blagim dobrotnikom. Naj betlehemske Dete letos vse prav bogato obdaruje-

Koliko dobrih ljudi!

"Manna."

POVEDAL vam bom, kaj se mi je nekoč pripetilo. Po tistem dogodku sem vzkliknil sam pri sebi: "Koliko dobrih ljudi je na svetu vendarle!"

Z busom sem se bil peljal v majhno mesto. Preden sem izstopil, sem vprašal voznika, mladega moža s prikupljivim obličjem: "Koliko sem dolžan?" Odgovoril mi je: "Trideset centov."

Segel sem v žep in slučajno zagrabil kvo-der in dajm. Skupaj torej petintrideset centov. Dal sem mu jih. Za hip sem se obotavljal in čakal, da dobim pet centov nazaj. Voznik je pa vtaknil denar v žep in nič drugega. Potem sem si mislil, da je menda pričakoval nekoliko "napitnine", in sprejel onih pet centov v ta namen. Pa tudi prav, sem si mislil, in šel svojo pot.

Ko sem pa potem zvečer spovedoval v cerkvi tistega kraja, je prišel mlad človek v župnišče. Bil je jako razburjen in med govorjenjem jecljal kot mlad šolar. Vprašal je kuharico:

"Ali ni prišel k vam neki duhovnik to popoldne?"

"Da, prišel je. Prav za prav se je pripe-ljal z busom."

"Bo že pravi. Preveč sem mu računal. Dolžan mi je bil trideset centov, pa mi jih je dal petintrideset, jaz sem jih pa kar spravil, seveda v razmišljenosti. Zazdelo se mi je sicer, da je za hip čakal na drobiž, pa se nisem takoj domislil. Prav sram me je, da se je to zgodilo. Tukaj je onih pet centov, prosim, dajte mu jih."

Tak je bil torej ta voznik onega busa. Ko se je vračal nazaj po isti poti, je ustavil bus na nasprotni strani ceste pred župniščem in je pri-nesel nazaj moj nikel. Ali se vam ne zdi, da je taka zlata poštenost nekaj izredno lepega?

Ko bi imel še mater...

Matija Ključevšek.

NEKAKO pred tridesetimi leti je prišel slovenski mladenič poleg mnogih drugih v Ameriko sreče iskat. Močan in zdrav je bil, ponosno je gledal v svet. Preden je prišel v to deželo, je bil zaposlen nekaj let v nemških rudnikih. Tudi tukaj se je naselil v majhni premogarski naselbini v državi Pennsylvaniji.

Bil je dober delavec in je primeroma dobro zaslužil. Poleg svojega dela se je zanimal tudi za izobrazbo in bil jako delaven na društvenem polju. Zato si je kmalu pridobil dobrih prijateljev, ki so ga čislali in spoštovali.

Poteklo je nekaj let in naš prijatelj si je zaželel družinskega življenja. Izbral si je pridno in močno Dolenjko za tovarišico, čeprav je bil sam doma iz zelene Štajerske. Oba sta bila pridna in varčna, zato jima je življenje dokaj srečno potekalo. V nekaj letih sta si tudi prihranila nekoliko tisočakov. Rodili sta se jima dve hčerki, prva osem let starejša od druge.

Kot skrben oče pa ni mogel pričakovati posebnih ugodnosti za deklici v tistem majhnem kraju, zato si je izvolil večjo mesto za bivališče, da bi dal hčerkama priliko za večjo izobrazbo. Vsa družina se je preselila v industrialen kraj. Postavili so si udoben dom in z zaupanjem zrli v bodočnost.

Tudi v novem kraju ni manjkalo prijateljev, tudi tu se je udeleževal v društvi in organizacijah. Ni bilo dolgo, da so ga izvolili v društveni urad. Ponosen je gledal na svoj novi dom in se veselil pridne družine.

Žal, sreča tega sveta je opoteča — to smo gotovo že vsi vsak na svoj način poskusili. Tudi našemu prijatelju iz zelene Štajerske je nepričakovano hitro zatoniла zvezda sreče.

Nakopal si je bolezen, jetiko, ki ga je več let mučila. Vsa zdravniška veda je bila brez moči, krčilo se mu je telo, pešale so mu moči. Prijatelji so ga začeli zapuščati, slednjič so obiski popolnoma izostali, le v društvenih zadevah so še prihajali k njemu. Bolezen je pa počasi, pa sigurno nadaljevala svojo pot.

V tistih časih je pogosto tožil ubogi mož:

“Oh, kaj sem takega storil, da me Bog tako tepe . . . ?”

Čudno, ali ne? Pa tu moram povedati, da je mož v svoji sreči pozabil Boga, ko je pa bil osamljen v svojem trpljenju, so take tožbe pri-

Prav rahlo je potrkal na ubogo srce . . .

hajale iz njegovih ust. Poprej je prebiral brezverske liste in ob njih zapravljal dragoceni zaklad vere. Ravnal se je po njihovih naukih, zaupal je v denar . . . Cerkev? Kaj bi ž njo, čemu naj bi mu bila . . . ?

Med boleznijo je mnogo premišljeval o teh rečeh. Ni pa imel poguma, da bi se vrnil in si nabral toliko potrebne tolažbe. Ravno tako ni imel pravega prijatelja, ki bi mu dal nasvet, kako naj si izgladi pot nazaj in se zopet spravi z Bogom. Žena bi seveda to najlaglje storila, toda kaj, ko je bila sama tudi že brezverka, zraven tega pa še zdrava in močna, zato ni imela razumevanja za moževo razdvojeno srce. Za bolnikove tožbe, ki so včasih napeljavale besedo proti Cerkvi in Bogu, je imela samo zaničljiv nasmeh . . .

Slo je že proti koncu, bolniku so otekale noge, noči so mu ostajale brez spanca. V tis-

tih neprespanih nočeh je bil mož primoran mnogo misliti. In po taki neprespani noči je potožil:

“Oh, hudo mi je, ne morem ne ležati ne sedeti, pa nimam človeka, ki bi molil zame . . . Ko bi imel še mater, bi vsaj ona molila, da bi mi Bog bolečine olajšal . . .”

“Molil zate? Sam moli, kdo ima več časa ko ti?”

Taki in podobni odgovori — to je bilo vse, kar je v svoji bridkosti od domačih slišal.

Zdravnik je prihajal in po svoje tolažil. Pomagati itak ni mogel. Namignil je domačim, naj pokličejo duhovnika, zakaj konec se bliža. . .

Ali ni bilo časa, ali ni bilo poguma, tega ne vem. Vem le, da je moral ubogi mož umreti brez svete popotnice, brez tolažil svete vere. . .

Da, mati bi bila prav gotovo molila za sina. tudi tvoja in moja mati bi molili za naju. Kako pa tiste matere, ki jih njihova mati ni učila moliti — kako bodo tiste molile? O, ne bodo niti znale niti hotele . . .

TAM V HLECU NAM DETE LEŽI,

TO NAŠ JE ZVELIČAR, NOCOJ SE RODI.

LE K NJEMU HITIMO, SAJ RAD NAS IMA,

ODKRIJMO VSE RANE MU SVOJGA SRCA!

Kapital in delo

Po "Catholic Tribune".

V DAVENPORTU, Iowa, so imeli katoliki nedavno tega veliko zborovanje, na katerem so pretresali vprašanje kapitala in dela. Med govorniki je bil tudi škof iz mesta Amarillo, Texas. Poudarjal je, da je potrebna organizacija obojih, delavcev in delodajalcev, drugače ne bo mogoče urejevati cen in izločiti nepoštenih početij v kupčiji, pa tudi ne plačevati zadostnih mezd za življenje delavcev in njihovih družin.

Med drugim je dejal škof:

"V naših časih na gospodarskem polju ne najdemo enotne slike, temveč razklanost in boj med delavci in delodajalci. Boj med delom in kapitalom ni boj med enakimi silami, zakaj kapital ima gospodarsko in politično moč, na njegovi strani je stroj javne reklame in družabna korist.

Ne obstoji pa samo boj med kapitalom in delom, ampak tudi v delavskih vrstah samih vidimo razklanost in razprtijo. Mnogo let je Ameriška Delavska Federacija izkazovala samo kakih 5,000,000 organiziranega članstva, docim je bilo kakih 45,000,000 delavcev neorganiziranih. To so bili večinoma strokovno manj ali nič izučeni. Ta notranja razklanost v delavskih vrstah je pred kratkim planila na dan s tem, da se je poleg Ameriške Delavske Federacije organiziral takozvani Odbor za organiziranje industrijskih delavcev (CIO.)

Na drugi strani pa najdemo, da tudi med kapitalisti samimi ni edinosti in enotnosti. Kapitalisti so vedno ene misli, kadar gre za boj zoper delavstvo, pri kupčiji pa tudi izpodjedaajo drug drugega z nepoštenim postopanjem in neredno konkurenco.

Zato je treba misliti na to, kako bi organizacija stopila na mesto neorganiziranosti. Vsaka industrija bi morala biti kot taka organizirana, imeti bi morala delavske unije in udruženja tovarnarjev. Delavske skupine bi urejevale svoje lastne zadeve, podjetniki bi se bavili z nalagami tovarniškega vodstva, obe skupini bi

se pa morali dogovarjati glede plač, delovnih ur in življenjskih pogojev."

Škof je priznal, da je načrt, ki ga je sam razvil, v marsičem podoben znani NRA, toda zraven je poudaril, da v tistem načrtu vlade delavci in kupovalci niso bili zadostno upoštevani. Dejal je, da morajo imeti pogodbe med delom in kapitalom zaslombo v zakonodaji. Končno je dodal kratke besede:

"Pa tudi Cerkev ima pri tem svojo nalogo. Uči ljubezen in pravičnost, kar oboje pomeni olje na kolesa medsebojnih odnosov med delom in kapitalom. Vsak stroj potrebuje olja, da bolje in bolj gladko teče. Tako tudi kolo dela in kapitala ne more gladko teči, če javnost noče ničesar slišati o ljubezni in pravičnosti, ki jih uči predvsem katoliška cerkev na podlagi Kristusovega evangelija."

Za tiste, ki radi iz kože skačejo

P. Hugo.

V ČASIH so se ljudje v svoji koži kar dobro počutili. Neredko si jih sicer slišal govoriti: Ne bi bil rad v tvoji koži. Redko pa: Najrajši bi iz kože skočil. So bili pač močnih, zdravih živcev in so znali ohraniti mirno kri. Današnji rod pa je živčno ves razrvan, zato je za vsako malenkost pripravljen iz kože skočiti.

Vzrokov te živčne razrvanosti je več, notranjih in zunanjih. Izmed notranjih gotovo ni zadnji duhovna razoranost. Vzemi ribo iz vode, njenega elementa, takoj bo začela nervozno trepetati. Odtrgaj človekovo srce od Boga, ki je njegov element, pa bo začelo prav tako nervozno utripati. Da, duhovna razoranost je eden glavnih vzrokov moderne bolezni nervoznosti. Zato je tudi duhovna harmonija eden najboljših lekov zoper njo.

V Bogu zasidrana srca znajo v vsakem položaju ohraniti mirno kri. Taki nimajo nikoli skušnjav, da bi iz kože skočili. V razoren dokaz samo en slučaj iz življenja sv. Alfonza Ligvorija.

Teleški škof Msg. Filip Gentile je sporočil sv. Alfonzu, da bi se rad osebno dogovoril z njim glede misijonskega dela v svoji škofiji. Svetnik se je odpravil k njemu v mesto Cerreto, kjer je škof bival. Če gre duhovnik k škofu, si navadno nadene najboljšo obleko. Alfonz je imel pa samo eno zunanjo obleko in še ta je bila beraško ponošena. Poleg tega je še brado nosil, ki si jo je od časa do časa malo pristrigel. Na zunaj ni bil prav nič duhovniku podoben. Pa še plemiške krvi je bil in vrhovni predstojnik reda redemtoristov.

V pozni dopoldanski uri pride v škofijsko palačo. Bil je še tešč, ker je hotel v škofijski kapeli maševati. V sprejemni sobi dobi škofovega strežnika Paškala, ki je ravno pometal in pospravljal. Pohlevno ga vpraša, če bi mogel s škofom govoriti.

Paškal ga pogleda. Ko vidi pred seboj bradatega, slabo oblečenega moža, se kar prestraši. Ta capin, si je mislil, najbrž nima kakih poštenih namenov. Kdo ve, če ni kak kalabreški brigant. Prav podoben mu je. Morda bi ga bil osorno odslovil, ko bi se ga ne bil bal. Zato mu je še precej mirno, a kar na svojo roko odgovoril: "Prevzvišeni so zaposleni! Vsedite se tam na klop!"

Alfonz se ponižno stisne v kot, Paškal pa dalje pometa in pospravlja. Ker se pometaču ni prav nič mudilo, ga čez nekaj časa znova mirno poprosi, naj škofu javi, da ga nekdo čaka.

"Ne bodite nepočakani!" se Paškal nervozno obregne in še bolj zložno dalje vrši svoje delo. Tik pred Alfonza je prišel s svojo metlo, da se mu je pod nos kadilo. On je hitro vsal in šel na drugo mesto, misleč da Paškal slabo vidi.

Ko je bila soba pometena in urejena, kar je vzelo dokaj časa, ker se je Paškal namenoma počasi obračal, ga Alfonz zopet ponižno poprosil, naj ga naznani škofu.

Paškal gre k svojemu gospodu in mu pove, da čaka za avdijenco berač, če ni morda celo kak brigant. Škof ga pošlje nazaj, naj vpraša za ime. "Alfonz Ligvori je moje ime." Toda kaj je Paškal vedel, kdo je ta Alfonz Ligvori.

"Alfonz Ligvori!" ves vesel vzklikne škof, ko čuje to ime. Hitro si nadene škofovsko

obleko in hiti v sprejemno sobo dragemu gostu naproti. Pade mu krog vratu in ga poljubi. Nato ga prime za roko in ljubeče odvede v svojo zasebno sobo.

Ko je Paškal to videl, se je ustrašil, da bi se bil kmalu sesedel. To mora biti gotovo kak visok gospod in velik škofov prijatelj. In ti, Paškal, si ga imel za berača in briganta ter ga nalašč pustil tako dolgo čakati. E, slaba se ti bo godila. Najbolje, da se skriješ!"

In res! Paškal je naenkrat zginil kot kafa. Škof in Alfonz sta se precej časa razgovarjala. Še bi se bila, ko bi Alfonz ne bil mimogrede omenil, da bi še rad maševal. Škof je takoj pretrgal razgovor in poklical Paškala, naj pripravi vse potrebno za sv. mašo. A moža ni bilo nikjer.

Po dolgem iskanju ga je škofov kaplan našel v podstrešju. Skesano mu je priznal, kaj je storil, in ga prosil, naj ga nikar ne sili pred gosta, ker je tako grdo ravnal z njim. Toda kaplan mu pravi: "Paškal, kar lepo pojdi, vrzi se pred Alfonza na kolena in prosi ga odpuščanja!"

Kaj je hotel, ubogati je moral. Ko Alfonz zagleda pred seboj klečečega Paškala, ga smehljaje prime za roko, ga ljubeče dvigne in pravi: "Je že vse dobro! Kar lepo altar v kapeli pripravi, potem mi boš pa ministriral!"

Tako, vidite, so skromnost, ponižnost in potrpežljivost najboljša sredstva, da ni treba za vsako malenkost iz kože skakati.

ZAHVALE.

Javno se zahvaljujem Materi Mariji za očitno izkazano pomoč v velikih stiskah. Prilagam dar v znak hvaležnosti.

Marg. Kosicek.

Javno se zahvaljujem dobremu Bogu za večkrat uslišane prošnje.

Rose Usnik.

Obljubila sem javno zahvalo presv. Srcu in Materi božji, ako prestanem zelo nevarno operacijo. Bila sem uslišana in s tem spolnujem svojo obljubo.

Mary Tomec, Steelton.

Misli – pomisleki – razmišljanja

P. Bernard.

RAVNO pred temle pisanjem sem priredil za tisk članek Anice Krausove iz Clevelanda. Oh, tako rad bi ga vsem dal pokazati prav takega, kakor je prišel do mene v njenem lastnem rokopisu. Ampak vsaj Rev. Vodušku ga bom o priliki pokazal, da bo povedal, če je res bila taka njegova pridiga. Z njenimi starši sem pa spomladi v Lemontu nekaj časa samo angleško govoril, ker se nismo takoj "zrajtali", da imata obe stranki pred seboj domačega človeka. Torej se Anica ni morda le zato naučila slovensko, ker njeni starši ne znajo drugega . . .

* * *

Ko sem pripravljajal za tisk Aničin članek, mi je prišlo na misel, kaj je pisal profesor Stanek tam v Ljubljani v septemberski številki "Rafaella". Berimo: "A slovenski Amerikanci, kakor se s ponosom radi imenujejo, bolehalo na drugi bolezni. Izvedenec v izseljeniškem vprašanju jih je v narodnostnem oziru nazval kar "morituri", umirajoči. Dodal je žalostno izjavo, da bodo Slovenci v Ameriki že v nekaj letih zapadli narodnostni smrti. Kaj bo z našo mladino v Ameriki? Kdo se še spominja prihoda Amerikancev pred dobrima dvema mesecema, ko je domovino nagovorila mlada, v Ameriki rojena Slovenka? Komu ob tistem nagovoru v težki, angleško zveneči izgovorjavi, vest ni blia težka, ker se premalo ali nič ne zanima za brate in sestre v tujini? Kdo je takrat mogel mirno reči, da je storil svojo narodno in krščansko-bratsko dolžnost? Nismo tako skeptični kakor tisti strokovnjak, saj upamo, da bodo slovenski duhovniki, posebno frančiškani, potem slovenski izseljenjski in domači časopisi ter vsi izseljenjski kulturni delavci storili vse, da se grozna prerokba ne bo nikoli uresničila. Mi v domovini, ki smo začutili dih in strahoto te smrti, pa prisegamo — predvsem mladina — da bomo pomagali rešiti za vsako ceno slovenski živelj v Ameriki." Itd.

* * *

Jaz sem bil med tistimi, ki so se ob branju teh in podobnih izlivov ljubljanskega idealista prizanesljivo smejali, čeprav nas je najbrž kolikor toliko ganila iskrenost in prečudna vera mladega moža. Kdor v Ljubljani bere o slovenstvu v Ameriki, si pač marsikaj vse drugače predstavlja nego oni, ki živi par let tu in gleda stvari z "realnimi" očmi . . .

* * *

Toda — na vse zadnje . . . Ali je ta Anica Krausova res edina izjema? In recimo, da bi se našla še kje kaka taka Anica, recimo, da jih je vsaj le nekaj še — ali ni spričo njih vsaj nekoliko opravičena prisega onega profesorja iz Ljubljane? In če jih ni več — ali nismo na vse zadnje le mi sami krivi, da jih ni več . . .? Če se je ena mlada deklica tako privadila slovenščine, zakaj bi se druge ne mogle? Zakaj se niso? Ali ne morda samo zato ne, ker jim nihče ni predstavil stvari v pravi luči?

* * *

Sicer pa — saj ima Anica vsaj eno tovarišico, ki je šla še za korak dalje v svojem navdušenju za slovenščino. To je Balbina Tomčeva iz Johnstowna, ki mi je poslala celo pesmico v slovenščini. Po pravici povem, da sem bil v dvomu glede njenega samostojnega dela. Pisal sem ji, naj mi pove, kdo ji je pomagal. Odgovor dobesečno: "Tisto pesem sem jaz sama zložila in je nisem nobenemu pokazala niti atetu ne. Sem sama pri sebi mislila če bo kaj napačnega napisano boste pa že vi popravili. To se reče če je vredno devati v Ave Marijo."

Ko sem ta odgovor prejel, se mi je zdelo zelo "vredno devati v Ave Marijo" in vsi lahko poiščete tisto pesem v tej številki. Samo dva verza sta nekoliko popravljena.

No, če se je pojavila celo slovenska pesnica med našimi najmlajšimi, bi to morda pomnilo migljej za tega ali onega med nami, da svoj prizanesljivi nasmeh na naslov ljubljanskega profesorja nekoliko "revidira" in začne

rajši sam o svojem "realističnem" mišljenju nekoliko bolj — neprizanesljivo misliti . . .

* * *

V eni letošnjih številčk smo objavili poročilo iz ljubljanskega "Rafaela", kako so ljutomerski otroci na pobudo učiteljice Šuštaršičeve poslali raznih spominov iz domovine izseljencem na Francosko. Tudi smo poročali, kako ginjeni so bili na Francoskem, ko so tisti spominki tja prišli. Zraven je bila napoved, da pride nekaj podobnega tudi v Ameriko, severno in južno.

Nedavno tega je bilo brati v listu "Duhovno življenje", ki izhaja v Buenos Airesu, da so res v Južni Ameriki dobili iz Ljutomera nekaj podobnega. Tudi tam so bili ginjeni in so napravili ob tisti priliki, kar je bilo treba napraviti. Opazka v listu dostavlja, da je šla baje enaka pošiljatev tudi v Cleveland.

Ni mi znano, če je Cleveland kaj podobnega dobil. Mislim, da ni. Zakaj če bi bil, bi gotovo stvar ne ostala tako skrita.

Dobila pa je podobno pošiljatev slovenska naselbina v Chicagi. Po kakšnih potih, tega ravno ne vem. Lepo prirejen album razglednic iz domovine, zvezek lastnoročnih spisov ljutomerskih otrok, žara prsti iz domovine . . . Ni prišlo šele pred par dnevi.

Upam, da ne bo naš list prvi, ki to pošiljatev omenja. Je še kaka dva ali tri tedne časa med tem pisanjem in med prihodom decemberske številke v svet. Da, trdno upam, da tisti gospodje, ki jim je stvar prišla v roke, še niso tako otrpnili za slovensko stvar, da bi imeli celo za kaj takega samo — prizanesljiv nasmeš . . .

Naša nova povest

Urednik.

Za decembersko in januarsko številko vam tukaj nekaj naročam, potem ne bo treba več...

Naročam vam, da poiščite v tem zvezku (in v januarskem) tisto stran, kjer se pričinja (v januarskem pa nadaljuje) naša nova povest, ki ima naslov: CVETJE MED TRNJEM.

To je lepa povest, tudi dolga je. Morebiti bo kar dve leti prihajala. Vsaka številka bo prinesla kakih pet ali šest strani te povesti. Nič ne mislite, da bo preveč. Tako jo boste brali, da se boste jezili na tiste ljudi, ki so mesecem natovorili po trideset dni. Potem že veste, kaj hočem reči.

In zakaj sem zapisal, da po januarju ne bo treba več napisati takega takega-le opomina?

O, saj ste menda že uganili. Zato, ker bo že v januarju povest tako zanimiva, da boste od takrat naprej vsak mesec šli poštarju pol milje naproti, samo da boste prej dobili v roke novo številko našega lista.

Ali naj še kaj več napišem o tej povesti? Zares da ni treba. Tako lepo ni še noben urednik znal priporočiti kake nove povesti. Kaj hočete več?

Seveda ne more biti vsaka povest že na prvih straneh tako strašno zanimiva in napeta. Zato sem rekel: To priporočilo velja samo za december in januar. Potem bo urednik molčal — govorila bo povest sama zase. In tudi vi boste govorili — še v sanjah boste govorili in lepoto te povesti slavili.

Zdaj bi pa rad jaz samo eno doživel. Tistega naročnika in tisto naročnico bi rad poznal, ki sta tole do sem prebrala, pa nista šla takoj iskat, na kateri strani je začetek naše nove poti "CVETJE MED TRNJEM".

Kdor jih pozna, naj mi pošlje njihova imena po "Special Delivery"!

Prvo poglavje: Kako se je začelo.

TAKOJ drugi dan po svojem mašniškem posvečenju sem bral novo mašo v častitljivi katedrali Naše Ljube Gospe v Parizu. O, kako dolgo sem hrepenel po tem dnevu, po dnevu svoje nove maše! Kakšno plačilo za vse trude in težave študentovskih let! Ne morem popisati in tudi treba ni popisovati čustev, ki so takrat prevečala moje srce. Razumeti jih more samo tisti, ki je sam kaj takega doživel.

Ampak tu moram nekoliko več povedati o sebi. Moj dom je na Irskem, prišlo je pa tako, da sem svoja bogoslovna leta preživel na Francoskem. Na duhovniški poklic sem se pripravil v velikem bogoslovnem semenišču svetega Sulpicija v Parizu. Poprej sem imel namen, da se bom po mašniškem posvečenju vrnil v svojo irsko domovino. Toda iz razlogov, ki jih bo ta moja povest počasi razložila mojim bralcem, sem ostal po novi maši še celo vrsto let na Francoskem. Samo toliko naj za sedaj omenim o tem.

V času svojega bivanja na Francoskem sem si pridobil nekaj prijateljev, ki so takoj začeli igrati veliko vlogo v mojem življenju, zato bo morala ta moja povest kmalu seznaniti z njimi moje ljube bralce. Nekateri so bili povabljeni na mojo novo mašo in so bili prvi, ki so iz mojih rok prejeli sveto obhajilo. Najprej naj predstavim gospoda Culiera, plemenito francosko dušo, njegovo ženo in hčerko Marieto. Z njimi sem se bil seznanil nekoč na počitnicah. Poleg teh je bil prisoten medicinec Bernard Malon. Bil je tudi Irec in je prvo leto študiral z menoj vred bogoslovje pri sv. Sulpiciju. Kar naenkrat ga je pa nekaj prijelo in je spoznal, da ni poklican za duhovnika. Ker je bil drugače iz-

vrsten dečko, sva ostala dobra prijatelja in nikoli ni prišla med nama najmanjša reč navzkriž. Čeprav je bil "pobegli lemenatar", je ostal vse svoje življenje globoko veren in iz srca pobožen mož.

Z bridkostjo v srcu sem pa na dan svoje nove maše mislil na nekega drugega "pobeglega lemenatarja", ki mu je bilo ime Henrik de St. Pierre. Bil je sin zelo pobožnega francoskega grofa, ki je bil vdovec. Že v prvem letu bogoslovnega študija so se dvignili v duši tega mladeniča hudi verski dvomi, ki jih ni znal premagati. Bilo je prav v času tistih njegovih težkih duševnih bojov, ko mu je umrl oče. Sin edinec je postal dedič lepega posestva in se ni hotel vrniti v bogoslovnico. Bil je tako razklan in razoran v svoji notranjosti, da ga niti na domu rajnega očeta ni več držalo. Svojo lepo vilo, ki je bila podobna majhnemu gradu, je prepustil v oskrbo hišnici Mariji, sam se je pa spustil na dolgo potovanje po širokem svetu. S seboj je vzel slabo upanje, da se utegne nekdanj vrniti pomirjen na svoj dom in z vero v srcu, ki bi bila vsaj malo podobna trdni in globoki veri rajnega očeta. Ta fant je imel nekje v srcu skrito željo, da bi mogel verovati vse, kar uči Cerkev, pa si je bil vtepel v glavo, da resnično ne more.

Na tega svojega prijatelja sem torej veliko mislil na dan svoje nove maše in sem tudi iskreno molil zanj. O, kako sem želel, da bi bil Henrik med nami in bil deležen tiste žive vere, ki so jo razodevali Culierovi in Bernard Malon!

Po moji prvi sveti daritvi smo odšli na dom Culierovih na obed. Ko smo sedeli pri mizi, mi je namignila gospa Culierova:

"Kajne, gospod Alojzij, zdaj se boste pa kmalu vrnili na Angleško in nas za vselej zapustili?"

"Ne, gospa," sem odvrnil, "ne boste se me še tako hitro iznebili. Odločil sem se, da ostanem nekaj let na Francoskem in si pridobim nekajkušenj v dušnem pastirstvu. Mlad sem še in bo še dosti časa pozneje za delo med verniki na Angleškem. Poleg tega sem obljubil Henrik, preden je odšel iz Pariza, da ostanem tu nekaj časa po mašniškem posvečenju."

"To me pa zelo veseli, da mislite še ostati med nami. Nimamo veliko prijateljev, zato se bojimo zgubiti tiste, ki jih imamo. Potemtakem se boste obrnili na nadškofa v Parizu, da vam odkaže kako službo?"

"Najbrž bom tako storil. Vendar mi ne gre za to, kakšno službo dobim. Po pravici povedano, ostati mislim zavoljo Henrika. Znano vam je, da sva bila ves čas velika prijatelja. Ko je pustil bogoslovje, sem se namenil, da ostanem tu, zakaj nekaj mi pravi, da se bo ta fant še vrnil nazaj in postal duhovnik. Ako se mi posreči, da morem kaj malega pripomoči do tega cilja, se bom imel za srečnega in bogato poplačanega za majhno žrtev, kakršnakoli že ima biti."

"Ta odločitev vam pa dela veliko čast, gospod Alojzij," je rekla gospa Culierova. "Na svetu je malo resničnega prijateljstva, zlasti takega, ki bi se pokazalo v dejanju."

"Hvala za poklon, dobra gospa. Henrik sem dolžam poleg drugega tudi zahvalo, da sem se po njem seznanil z vami in vašo družino. Tudi za njegovo lastno prijateljstvo se moram iskreno zahvaliti Bogu, zakaj prav ste rekli, da je pravo prijateljstvo redka stvar."

"Tudi mene zelo veseli, da ostanete med nami," je segel v besedo gospod Culier. Tako upam, da se bomo še pogosto videli, in vas prijateljsko vabim, da si pri nas naredite svoj dom, kolikorkrat vam ugaja."

Tudi njemu sem se lepo zahvalil in sem nadaljeval:

"Za sedaj se mislim naseliti v Henrikovi vili, zakaj preden je odšel po svetu, mi je ponudil stanovanje v njej, dokler si ne uredim drugače."

"To je pa naravnost imenitno," je vzkliknila gospa Culierova. "Saj sem že večkrat mislila, kako škoda je, da bi ostala vila prazna in uboga stara Marija sama v njej. No, tako boste prav blizu nas in se trdno zanesem, da nas

boste pogosto obiskli."

"Pa tudi vi mene," sem hitro pristavil. "Ne vem, kako bodo prišle druge reči, toda če ne bom mogel nič drugega storiti, bom vsaj pazil, da se Henrikov gradič med gospodarjevo odsotnostjo ne bo podrl."

Po končanem obedu sem se takoj napotil proti svojemu novemu domu in se prijetno ustanovil pod streho Henrikove vile. Nihče ni bil tega bolj vesel ko stara dobra oskrbnica Marija.

Ko sem tako živel nekaj dni tam in se odpočil od težav zadnjihkušenj v semenišču, se mi je zazdelo, da je prišel čas za kaj drugega. Treba bo kako začeti z izvrševanjem nalog, ki so prišle name z mašniškim posvečenjem. Že do tistega dne sem vsak dan maševal v majhni farni cerkvi v bližini Henrikove vile in sem po maši zajtrkoval skupaj s prijaznim župnikom. Tako sem neko jutro sprožil ž njim pogovor o svojih načrtih in namenih. Povedal sem mu, da mislim ostati na Francosem, in sem ga vprašal, če bi se po njegovih mislih dobila zame kak služba v Parizu.

"Nobenega dvoma ni, gospod Alojzij" je dejal ljubeznivi župnik, "da se bo služba dobila. Res je sicer, da je veliko duhovnikov v Parizu, vendar je vedno odprto kako mesto za tujega svečenika, zakaj tu je dosti ljudi drugih narodnosti, ki jim domačini ne moremo tako postreči, kot bi bilo treba. Posebno dobrodošel je pa duhovnik, ki angleško govori, zakaj Angležev in Amerikancev v Parizu nikoli ne manjka. Ako vam je prav, lahko omenim to zadevo kardinalu, zakaj prav ta teden moram iti k njemu po nekih poslih."

"Prav hvaležen vam bom, gospod župnik, za to uslugo. Ako me vi priporočite, bo to gotovo zelo izgladilo mojo pot."

"Ali bi bili zadovoljni s kakim predmestnim krajem, kot je na primer ta moja župnija, ali si pa morda želite delovati bolj v velikomestnih razmerah?"

"O, to mi je pa popolnoma vseeno, samo da kaj koristnega delam. Imam poseben razlog, da želim ostati na Francoskem. Sicer pa mislim, da ne smem svojih namenov skrivati pred vami. Gre mi namreč za prijatelja Henrika, ki ste mu bili tudi vi vedno tako očetovsko naklonjeni."

Povedal sem mu vse svoje najbolj skrite

skrbi glede Henrika, ki sem jih doslej skrival pred njim. Mislil sem si, da imam pravico za to. Saj je nekoč poprej Henrik sam izrecno dejal, da smem storiti ali govoriti glede njega, kar in pred komer se mi zdi vredno in potrebno. Morebiti bi mi mogel ta blagi duhovnik kaj pomagati, pa če že drugega ne, vsaj molil bo z menoj vred za izgubljenega prijatelja, da ga zopet nekoč prešine milost božja. Ni mi treba praviti, da je bil župnik zelo potrta, ko sem mu povedal, da je bil Henrik pred odhodom v svet skoraj popoln brezverec in je sam o sebi trdil, da je racionalist, če ne še kaj hujšega.

"Gospod Alojzij", je žalostno pripomnil blagi duhovnik, "ko se je hudobec utihotapil v dušo, ne miruje, dokler si je popolnoma ne osvoji. Nihče ne zgubi vere čez noč. Najprej se človek vda razumski prevzetnosti, potem pridejo dvomi, ki vodijo proti neveri in racionalizmu. S tem pa pogubna pot še ni končana. Pride še pravo brezbožništvo in materializem najslabše vrste. In, dragi gospod, ko je človek enkrat tako daleč, kaj se mora potem zgoditi z njegovim čednostnim življenjem, tudi če je doslej ostal še dober? Sama posvetna filozofija ne bo dolgo držala človeka na dobrem potu sredi velikanskih skušnjav in zapeljivosti sveta."

"Kar se tiče Henrika," sem dejal, "imam trdno upanje, da, naravnost prepričan sem, da on ne bo tako daleč zagazil. Njegov izrazit čut za čast in zaničevanje vsega, kar je grdo in nizkotno, ga bo obvarovalo, da se ne bo vrgel v umazanost življenja."

"Bog daj, Bog daj," je prikimal župnik. Vendar ne smemo pozabiti, da treba veliko veliko molitve za takega ponesrečenca. Ubogi dečko, ubogi dečko! Dobro je, da je njegov oče mrtev. Srce bi mu moralo počiti, če bi vedel, kako je s Henrikom."

"Tako je, kakor ste rekli, gospod župnik. Molitev je naše zadnje upanje. Zato sem vam vse to povedal. Od vaše molitve namreč pričakujem veliko uspeha."

"O, prijatelj moj," je odgovoril starček, "na to se lahko zanesete, da ga ne bom pozabil v molitvi. Saj tudi doslej nisem nehal moliti zanj, odkar sem zvedel, da je zapustil bogoslovnico. Takrat sem bil jako žalosten."

Potem je župnik spremenil smer pogovora in dejal:

"Ko že govoriva o vašem načrtu, da bi ostali nekaj časa na Francoskem, naj vam povem, na kaj mislim že nekaj časa. Staram se in zaželel sem si pomočnika v tej župniji. Težko ustrezam željam svojih faranom in dostikrat le z velikim naporom grem okoli bolnikov, posebno v slabem vremenu. Nimam pa rad, da bi župnija trpela duhovno škodo zavoljo moje oslabelosti. Res je, župnija ni ravno velika, ampak ko se človek bliža sedemdesetemu letu, nehote čuti, da se je nekdanja volja do dela nekam zgubila. Celotno prav malo dela postane težko breme."

"Zares, gospod župnik," sem dejal, "tudi sam sem si že mislil, da je dela v tej župniji preveč za moža vaših let. Na tihem sem se čudil, zakaj si ne dobite kaplana."

"Hm, do preteklega leta mi opravičevanj tu nikakor ni bilo preveč. Toda enkrat se mora začeti kazati pešanje. Kaj mislite, gospod Alojzij, ali bi hoteli kar vi sprejeti to službo?"

Brez pomisleka sem pritrdil. Saj če ostane tu, si prihranim marsikatero sitnost in težavo. Tu imam pripravno stanovanje in tudi popoln tujec nisem med ljudmi. Bog ve, kako bi bilo kje drugje

Dogovorila sva se, da bo župnik zaprosil zame o priliki, ko se ima zgledati pri nadškofu. Dobri mož je dodal:

"Nič ne dvomim, da bo nadškof privolil. Saj mi je že nekajkrat ponujal pomočnika, pa saj veste, kako je. Vsak duhovnik menda rad drži roke na plugu, dokler je količkaj mogoče."

Tako je bila torej ta reč urejena. Nadškof je privolil in postal sem kaplan v tistem kraju. Služba ni bila težka, vse je bilo zame novo in tako sem si ustanovil prav prijetno življenje. Na stanovanju sem ostal kar v Henrikovi vili, ki ni bila preveč oddaljena od župnijske cerkve.

Prav zabavno in poučno je bilo občevarje s farani. Nekaj časa so me sicer nekoliko postrani gledali, češ, da ta "angleški kaplan" ne bo njihov človek. Toda sčasoma so se privadili moji francoščini in mojim navadam, da smo se prav dobro razumeli. Kmalu sem imel polna ušesa novic iz preteklosti in sedanosti fare. Posebno so imeli v dobrem spominu rajnega grofa, Henrikovega očeta. Vsi so obžalovali njegovo prezgodnjo smrt. Henrik sam ni bil

kaj prida poznan med njimi, ker je bil skoraj vedno odsoten zavoljo šolanja. Le tu pa tam me je kdo vprašal zanj, pa seveda nisem priporočil ljudem, kako je prav za prav ž njim.

Sprva mi župnik ni nalagal pridigovanja, ker je pač vedel, da bi imel preveč vojske z izgovarjanjem francoskega jezika. Vendar ni bilo dolgo, da sem prebil led s svojo prvo francosko pridigo v farni cerkvi. Ni treba praviti, da moj govor ni bil nič preveč podoben slavnim pridigam velikih francoskih govornikov, kot sta bila Bossuet in Massillon, toda mislim, da so me poslušalci razumeli, in to je že nekaj za "angleškega kaplana". Na tistem sem si pa želel, da bi bil prijatelj Bernard Malon namesto mene na prižnici, potem bi ti dobri ljudje videli, kaj je pristna irska zgovornost . . .

Ko sem po tisti nedelji spet prišel med ljudi, sem bil deležen marsikake čestitke, kako dobro sem "naredil". Več ko enkrat sem slišal:

"Zares, ni bilo slabo, če se pomisli, da je pridigal — angleški kaplan . . ."

Neki kovač v sosedstvu mi je prav resno prigovarjal, naj le vztrajno nadaljujem, češ, da se bom že privadil. Enake dobre nasvete mi je polagal na srce predmestni gostilničar. To je bilo zame vsekako razveseljivo. Sprejel sem vse dobre nauke in nasvete, vztrajno nadaljeval in polagoma sem se res kar "privadil".

Takoj je minilo nekaj mesecev in za njimi celo nekaj let. Vse je šlo gladko in nič posebnega se ni zgodilo. Moje vsakdanje delo in opravke je tu pa tam pretrgal prijeten obisk pri Culierovih, ali so pa oni prišli k meni. Tudi prijatelja Bernarda Malona sem ob kaki priliki obiskal. Mladi mož je čepel v svoji sobi in se z vso resnostjo pripravljal na bodoči zdravniški poklic. Vse je kazalo, da bo postal prav učen in koristen doktor. Vselej mi je ponudil cigaro in šilce tekočine, ki jo je imenoval "pristno robo". Še preden so se pa začeli razvijati razburljivi dogodki, ki jih bom popisoval v naslednjih poglavjih te povesti, je Malon končal študije in se naselil na elizejskem bulvaru kot novopečen in pristen francoski zdravnik.

(Prirediteljeva pripomba. V prihodnjem poglavju se bo bralo, kako je g. Alojzij med potjo v Pariz srečal deklico Anito in kako sta postala velika prijatelja. S tistim srečanjem so se misli obeh obrnile v drugo smer.)

Romanjek Baragovemu grobu

Šolska sestra.

VSI čitatelji Ave Marije vedo, da je slaven indijanski misijonar Friderik Baraga pokopan v marquetteški stolnici, ki pa je, žal, pred kratkim do tal pogorela. Tudi grobnici, v kateri je počivalo svetniško truplo našega kandidata za oltar, ni prizanesel požar. Vse krste raznih škofov pa so vkljub vsemu pričakovanju ostale nepoškodovane. Novi marquetteški škof, ki je Slovan, se je z vso vnemo lotil dela in v dobrem letu je bila nova katedrala dogotovljena in izročena svojemu namenu. Blagoslovljena je bila 29. sept. 1937. Iz časopisov smo zvedele, da bodo ob tej priliki prenešene krste marquetteških škofov iz stare grobnice v novo. Pa takrat še niti sanjale nismo, da bi bile tudi me priče tega zgodovinskega dogodka. "Truth is stranger than fiction," velja v našem slučaju. Zgodilo se je nepričakovano — gotovo je bila božja volja: Tri šolske sestre smo bile tako srečne, da smo smele prisostvovati slavnosti v Marquette. Glava naše romarske skupine pa je bil Rev. Vital Vodušek, ki je zastopal ljubljanskega škofa Rožmana. Ž njim je bil tudi Rev. Rudolf Potočnik, sheboyganski župnik.

Ne bom popisovala, kako smo potovali. Saj vsi veste, da je Wisconsin država naravnih lepot, pa tudi Michigan jih ne pogrša. Ko so z bliskovito naglico švigala mimo nas polja in gozdovi — gozdovi, ki so bili pred sto leti priče Baragovih naporov — smo se nehote zamislili. Kako udobno je nam! Kako drugačna so bila Baragova potovanja, ko si je lačen in premražen utiral stezo skozi skoraj neprodarno goščavo. Ko je v najhujši zimi, ko je drevje pokalo, moral prenočevati sredi šume, prepuščen samo božjemu varstvu . . . O, kake žrtve, ki jih mi, mehkužni in moderni rod, komaj malo in le od daleč razumemo . . . In zakaj vsi ti napor in trpljenje? Za duše divjakov . . . Mi pa ne storimo koraka, ne odpremo ust, se ne odpovemo malenkosti, ko bi vendar ž njo lahko odkupili duše — ne samo duše divjakov, ampak tistih, ki so nam blizu — pa daleč od Boga . . .

V Marquette smo, hvala Bogu, dospeli pravočasno. Ob deseti dopoldne (bilo je 28. sept.) so prenesli krste rajnih škofov: Barage, Mraka, Vertina in lani umrlega škofa Nussbauma, v klet cerkve, kjer so do tistega dne opravljali vse pobožnosti. Nova cerkev je bila namreč šele drugi dan odprta in posvečena. Krste so ostale tam do dveh popoldne in vsi ljudje so imeli priložnost, da so si jih ogledali.

Ob dveh je dospela duhovščina s škofom. Sam Prevzvišeni je odprl vse rakeve. Kako so nam utripala srca . . . Kaj bomo zagledali? Seveda nas vleče h krsti svetniškega Barage. Rakev ima steklen pokrov. Videle smo še dobro ohranjene kosti in lase. Na mitri se še dobro vidijo okraski. Rev. Vodušku se je posrečilo dobiti majhno zlato kolesce, ki je bilo všito med vezenino cvetic na škofovski kapi. Prevzvišeni je z rutico pometel skupaj ostanke iz Baragove krste in dovolil naši slovenski skupini, da smo jih smeli pobrati in vzeti s seboj. Razumljivo, da jih zelo cenimo.

Nato smo mi odstopili in Prevzvišeni je dovolil vsemu ljudstvu, da si je smelo ogledati ostanke rajnih škofov. Ob pol treh se je zbrala ob krstah vsa katoliška šolska mladina. Goto vo ji bo ta dan ostal v neizbrisnem spominu in ji bo morda nekoč v veliko tolažbo misel, da se je smela dotakniti krste svetnika.

Prevzvišeni nas je navduševal, naj goreče molimo, da bi Bog po priprošnji Barage storil potrebne čudeže, da bi bila s tem njegova svetost v očeh Cerkve dokazana in bi mu mogla podeliti čast oltarja. Da je Baraga svetnik, o tem nikdo ne dvomi. Saj je zapustil vse in

iskal le duš v divjinah gozdov Severne Amerike.

Govoru so sledili pogrebni obredi, ki jih je opravil škof za vsakega rajnega škofa posebej. Vsakega so posebej prenesli iz cerkve v novo grobnico, kjer so še enkrat odprli krste. Tako so bili vsi duhovniki priče, da so v rakvi res ostanki svetniškega Barage. V cerkvi smo nato skupno molili v namen, da bi bil naš rojak proglašen za blaženega. Zelo nas je ganila ponižnost škofa, ki je pokleknil na gola cementna tla zraven svojega klečalnika. Ta zgled nam je povedal več kot kaka pridiga, namreč to, da je sedanji škof vreden naslednik prvega marquetteškega vladike.

Nova grobnica ima prostora za 15 rakev. Leva stena za šest, enako desna, sprednja pa za tri. V stenah so nekake vdolbine ali predali kot v katakombah. V sprednjo steno zgoraj so položili h nadaljnjemu počitku Barago. Votlino so zaprli z mramornato ploščo, enako počivališča ostalih škofov. Nikdo ne bo motil njihovega miru, dokler ne bodo cerkveni zakoni zahtevali, da se Baragova rakev zopet odpre. To se bo pa zgodilo samo takrat, če bo Baraga na potu proglasitve za blaženega. Da bi se to pač kmalu zgodilo! Molimo!

V Marquette smo se počutili zelo domače. Radi bi bili počakali še slavnosti posvečenja cerkve, ka ni bilo mogoče, ker se nam je vsem zelo mudilo domov. No, pa tej slavnosti se ni bilo pretežko odreči, saj svoj namen romanja smo dosegli. Videli smo ostanke bodočega svetnika in "kraj, kamor je bil položen."

Trobenta Dolgega Janeza iz Krtačje vasi

Piše star naseljenec.

POHUJŠANJE V DOLINI ŠENT-
FLORIJANSKI.

GOSPOD urednik! Ni dolgo tega, kar sem Vam poslal nekaj svojega trobentanja za decembersko številko. Danes se pa že zopet oglašam. Vzrok za mojo zopetno pisanje je brat Antonin, ki je v no-

vemski številki nekaj prav umestnega napisal. Namreč članek: Samega sebe po zobeh.

Ko sem tisto bral, se je spet zganila moja krtača, čeprav sem bil mislil, da bo dala vsaj tja do Božiča mir. Zato sem jo moral potegniti iz žepa in ji dovoliti, da zopet nekoliko pokrtači.

Zdaj pa naredite, kakor hočete. Ako je moje prejšnje pisanje že v tiskarni, pa denite tole v Kramljanje. Saj se bo Dolgemu Janezu v teh časih prav prileglo na zapečku, ker se vedno bolj kaže, kako zmrznjene so njegove suhe kosti. Kakor hočete.

Torej tako! Doslej so duhovnike napadali na podlagi očitanja, da nič ne delajo in so sami lenuhi. Zdaj se je pa začela po zaslugi g. Molka nova doba in bo treba duhovnike zato napadati, ker delajo . . .

Menda so se nasprotniki naveličali ene in iste pesmi in se jim hoče razlike. Gotovo so se spomnili na star pregovor, ki pravi, da razlika mika. To je že res, da razlika mika, ampak pozabili so, da je slabo znamenje za red v glavah tistih ljudi, ki oni stari pregovor tako uporabljajo, da pri tem sami sebe čofnejo po zobeh.

Pred leti sem imel opraviti z rojakom, ki se je jako hudoval nad duhovniki zato, ker so lepo oblečeni in se celo z avtomobilom vozijo. Rekel je, da bi morali duhovniki bosí hoditi, kot je Kristus hodil bos. Celó to je trdil, da bi morali hoditi raztrgani in zamazani. (No, pri tem se ni skliceval na Kristusa, češ da je tudi On hodil raztrgan in zamazan.) Posebno se je pa pohujševal, če je videl kakega duhovnika, da se je z avtomobilom vozil! Ob taki priliki je kar zavrela njegova "pobožna" kri in brž mu je spet prišel na pomoč Kristus, ki se ni niti enkrat z avtomobilom peljal!! In ker se On ni, se tudi naši duhovniki ne smejo!! Jaz sem mu seveda rekel, da se Kristus pač zato ni hotel z avtomobilom voziti, ker sta se v tistih časih Herod in Pilat preveč postavljala vsak s svojim avtomobilom po palestinskih "pegvanih" cestah. Ko sem ga zraven še vprašal, kakšen "model" je bil avtomobil teh dveh mož, se je seveda pogovor o Kristusu in avtomobilu takoj končal med nama.

Ko sva pa drugič skupaj prišla, je imel pa obrnjen svoj plašč po drugačnem veterčku. Iz dna svoje žalostne duše mi je potožil, da so duhovniki največji nazadnjaki in sovražniki napredka. Jaz sem mu seveda precej pritrdil in sem dejal, da je to res. Razcapani in raztrgani in neumiti hodijo okoli in avtomobila še

pogledati nočejo. Taki so in živ človek jim ne more pomagati. Seveda se je dobri rojak hitro spomnil, kam cikam in na kaj ga hočem spomniti. Pregledal je mojo nagajivost in je umolknil, ker se mu je menda zazdelo preneumno, da bi še naprej samega sebe biksal po zobeh . . .

Toda bodimo resni. Naj bodo duhovniki taki ali taki, naj hodijo bosí ali pa imajo "čevlje na biks", (v žepu pa kaj ali niks), naj bodo še tako delavni ali pa še tako leni — nikoli ne bo prav! Edina reč je za g. Molka in ljudi njegove baže, da duhovniki prenehajo strašiti po svetu, pa kar vsi od kraja: lepo oblečeni in umazani, leni in delavni, gosposki in mavharški . . .

Ampak spet bi menda ne bilo dobro. Vprašam vas, ljudje božji, kaj bosta pa potem pisala v cajtenge Molkov Janez in Zidanškov oča, če ne bo več teh nesrečnih "pristov", da bi mahala po njih? In kaj bodo potem naši prosvetljenci brali, ako ne bi nič po farovžih in njihovih prebivalcih padalo? Vse soli in popra in cukra bo zmanjkalo za njihovo duševno košto . . .

Toda razmišljanje o tem je brez pomena. Duhovniki bodo še ostali, pa naj bo komu ljubo ali ne. Tako bo ostala tudi prosvetarija in naprednost pri naših naprednjakih taka kot je sedaj, da skače enkrat naprej, enkrat nazaj. Enkrat so duhovniki potrebni palice zato, ker so nazadnjaki in lenuhi, drugi dan pa že zato, ker gredo s časom naprej in celo za kako koristno delo primejo . . .

Tako bo torej ostala ta stvar. Tudi v tem bodo naši ljubeznivi prijatelji še skakali naprej in nazaj, da bodo danes nametali blata na tega ali onega duhovnika, enkrat na g. Trunka, drugič na koga drugega, jutri bodo pa zatrjevali, da niso še nobenemu skrivili lasu. Tako znajo posebno Zidanškov oča pisati in to je njihova velikanska naprednost.

List, ki tako "naprej in nazaj" piše, pa nosi ime, ki mu ga je morala posoditi pomenljiva beseda prosveta. No, to je pač nekako tako, kot če bi človek rekel neki živali, ki nam z veseljem preskrbi dobre klobase — milostljiva gospa!

ENGLISH AVE MARIA

Rev. Leonard Bogolin, O. F. M. Editor

CHRISTMAS EDITORIAL

Closer and closer we are coming to the beloved "Holy Night"—"Silent Night." It won't be long and we will be kneeling before the Crib and adoring the Infant Jesus—the newly born King of human hearts. Again we will listen to the hosts of Holy Spirits singing over the earth the heavenly song, the ever beautiful song of GLORIA IN EXCELSIS DEO!

Our hearts will beat more quickly and we will be rejuvenated as we all hear the "good tidings" of the new born Messiah.

Oh, how true it is that, two thousand years after this beautiful night, we still need this Savior. Millions of hearts have heard little or nothing at all about this Saviour and His Christmas. Other millions have heard the "good tidings," have knelt before the Crib and believed in this Saviour, but they are gradually closing their hearts against Him. They don't want Him! They prefer darkness—sin. So they are closing their eyes to the light which came from heaven.

The world today needs a Savior—a King of Peace, more than ever before. There is no peace, no real peace, anywhere. We are not at war, but we are not at peace either. Discontent reigns all over the world, among nations, among states, among families. Everywhere—unrest.

And why is there no peace? Because the world does not want to listen to the second part of the celestial hymn of the angels: Peace to men of good will! Yes, we need more good will toward each other—the good will of charity. Selfishness is taking possession of human hearts; they study only themselves and their own interests.

Oh, let us pray during this coming holy Christmas Feast, before the Crib, that the King of Peace may give to all of us good will in abundance, for indeed we all need it very badly.

Christmas is finally here. In the beautiful cozy parlor we scent the pungent odor of the Christmas tree. And, oh, to see those joyful little faces all aflame with ruddy cheeks, skipping and jumping about. At midnight mass mother brings them to the crib and shows them the Little Infant in the manger. How wonderfully those curious eyes did take in everything. How happy everyone seems to be. All in all, it was a Merry Christmas.

But what really is the cause of happiness witnessed at this Christmas time? Yes, what is it? It is the happiness that springs from a clear conscience, a pure heart, one overflowing with love for the Little Infant Jesus. Therefore receive your Lord on Christmas day with joy and happiness and your Christmas will be full of Merriment.

—o—

Sit down and think for a moment. Who of all the people you know seems to be the most unfortunate? Who, do you think, is most likely to have an unpleasant and unhappy Christmas? Think hard, and when you are sure you have selected the right person, think some more. This time think how you can make that person's Christmas a little more pleasant.

The point is, by thinking of somebody else this season—someone who isn't as "lucky" as you are—will be carrying out the real Christmas spirit. You will be sharing your good fortune with somebody else, and you will find yourself all the more happy because of it.

Now don't just read this and say, "That's a nice idea," and forget about it; do something about it. Sit down and start thinking, anyway.

—Select.

—o—

A HAPPY AND BLESSED CHRISTMAS IS
MY WISH FOR ALL OUR READERS!

THE FAILURE

Claude Kean

Evening was gathering over St. John's College. Up on the fourth floor, Ed Nolan sat in his room at a typewriter trying to find an end for the story. But, somehow the end wouldn't come. The idea was quite clear to him: In a few deft strokes he must tell that his hero, whose life in the world had been a failure, went back and found peace in the monastery cell he had abandoned twenty years before. But the words in which to dress the idea reputably—he fingered the key-board half an hour without finding them.

So he got up, lit his clay pipe, and walked to the window. The campus below was deserted, the hills across the river stood blue and silent against the evening, and high up in the dusky vault a single star was beginning to burn. Ed Nolan took toll of the scene, and from the peace and stillness that framed it all, he formed the end of his story. Yes! it would be on just such an evening that his hero, tired of an aching, jarring, jazzing world would go back to the old priory in Bershires.

Nolan sat down and wrote fast. And in a minute he rolled the finished paper out of the machine, and leaned back to review it.

"Say, Irish, how about a little walk?" It was Jim Brady in the doorway.

"Come you here first, and read this," Nolan called, indicating the manuscript with his pipe. "I'm after finishing a story." He turned on the desk-lamp, and Jim Brady sat down on the edge of the bed and began to read. The other smoked on in silence.

At length Brady cleared his throat. "It's a good job, Ed," he said. "The plot's the kackneyed one—if it can be called plot at all; but there's freshness in the way it's told that covers up this defect. For the October St. John's Journal, I suppose?"

"No!" the author grinned, relighting his pipe. "For the 'Red Book'!"

"Then your title is to the point — 'The Failure.' You'll never succeed, for the simple reason that the story is religious."

A shade of perplexity crossed Nolan's round features. "Sure, I'll never learn to know this country of yours a-tall," he remarked with a shake of the head. "This is the only kind of a tale that the Irish would read. And haven't Americans, in their heart of hearts, the same instinct for religion that the Irish have?"

Jim Brady nodded. "In theory, yes! But when it comes to dots, no! You're forgetting the one formula to literary popularity: Give the people what they want. And you're trying to write religion for a country that would rather read Bugs Baer than Faber's 'Bethlehem'. But, of course," he added with a wave of the hand, "it won't do any harm to give the story a ride through the mails — only don't be expecting any results from it."

Nolan knocked the ashes out of his clay pipe. "Begorra! this is entirely the quare country," he sighed. "Come on out now, and tell me some more about these hathens."

With that, they switched off the light, and went down the stairs and out into the evening.
(to be continued)

MY FRIEND

by Josephine Ponikvar

I think a friend is one who understands!
The kind to whom I go in search of peace,
And one with whom my spirit finds release;
A person always there to hold my hopes
And change my stumbling stones to crumbling sands;
One who has strength to cause my cares to cease
And leave no scar—no terrifying crease
To frighten me again on future strands.

Allow me, then, to rightly call you "Friend."
For you have been to me as such a one.
I find that they who pass the test are few,
And so I write this sonnet to commend
And praise your life and all that you have done
That makes the name of "Friend" belong to you.

FATHER SMITH INSTRUCTS JACKSON

By the Most Rev. John. F. Noll, D. D.

Reprinted by permission: OUR SUNDAY VISITOR PRESS

INSTRUCTION V.

PROOF THAT CHRIST WAS TRULY GOD

FATHER SMITH: Tonight, Mr. Jackson, I am going to present to you proof, plain and convincing, that Jesus Christ was truly God.

MR. JACKSON: Why, Father, I believe that now; I have no doubts whatever.

FATHER S. That may be true, but I want you to be able to defend your faith by arguments. Moreover, the divine origin of the religion you are embracing will be firmly established if we prove that Christ was God. Even if a person did not believe that the Bible was inspired you could prove your point from it, because it is certainly reliable as history. You would refer to Old Testament prophecies, to New Testament miracles, and especially to Christ's Resurrection from the dead. And if your objector was so unreasonable as to spurn any argument taken from the Bible, you could prove the divinity of Jesus from what He is prepared to admit concerning His character.

MR. J. I need just such argument for a man who works with me at the store. He contends that ignorant and too credulous men wrote the Bible, and that their testimony cannot be relied upon.

FATHER S. They were far from being too credulous. They were accused by Christ frequently of being too slow to believe; they wanted to see and feel, and even then doubted; they would have been "fools" to doubt longer. Regarding the charge of ignorance, this was in their favor. God purposely chose the unlearned to convince the learned, because it would better prove that the cause they advocated was divine. It is easy for sharp and learned men to "take in" others, whilst there is no testimony so strong as the convincing kind which comes from the illiterate and the simple-minded. Unlearned and simple witnesses at a court trial always tes-

tify best when they relate what they actually saw or heard. Beware of the sharp-fellow, if he has no conscience.

MR. J. What proof of Christ's divinity do the prophecies of the Old Testament furnish?

FATHER S. In harmony with the traditions of every nation of antiquity, they tell of a Redeemer Who would descend to earth from Heaven, and they describe His Person, character, the principal circumstances of His life and death so clearly that there could be no mistaking the Prototype.

MR. J. How do the miracles related in the New Testament prove that Christ was God?

FATHER S. As seen above, a miracle can be worked only by the power of God. Now the New Testament records dozens of miracles which were performed by Christ with a view to prove His divinity. They were wrought in open day, and almost always in the presence of His very enemies—the Scribes and Pharisees—who did not doubt the genuineness of His miracles, but were envious of His success when they saw the people come to Him from far and near with their blind and deaf, their paralytics and lepers.

For the past eighteen hundred years, criticism the most severe has been occupied with the miracles of Christ, but only with the result, namely, of establishing their truth. Well could the Savior say to His enemies: "The works that I do give testimony of Me, that the Father hath sent Me. . . . If I do not the works of My Father believe Me not. But if I do, though you will not believe Me, believe the works, that you may know and believe that the Father is in Me, and I in the Father" (John X).

MR. J. You said that the "Resurrection" offers the best proof.

FATHER S. Yes, Christ's own Resurrection, in support of which there is greater evidence

and more weighty testimony than there is for any other fact in history, ought to establish His divinity beyond a doubt for the most skeptical. For how could Christ, in accordance with His prediction, return to life of His own power, unless He were God? His Resurrection is attested by nearly a dozen contemporary historians, who either witnessed or were positive of His death, and then saw Him alive later. And as said, they were men who themselves were slow to believe; in fact, they believed only after they saw Him, spoke to Him, ate with Him, touched Him. After they were convinced they appealed to the Resurrection as the foundation of all faith in Christ; they would accept no successor to Judas except one who could bear witness to Christ's death and Resurrection; they braved every danger and cheerfully laid down their lives in defense of their Master's glorious triumph over death.

MR. J. What plain Bible utterances are there concerning the divinity of Christ?

FATHER S. 1. Those by which God the Father gave testimony concerning Him. (Cf. Matt. iii, 17; Mark ix, 6).

2. Those by which Christ testified concerning Himself. Though all the evangelists quote our Savior speaking of Himself as God, it will suffice to refer to St. John's gospel, which was professedly written to make plain Christ's divinity. (Cf. John iv, 26; viii, 58; ix, 35, 38, xiv, 11; xvii, 5).

3. Those by which the apostles (who were His daily companions for three years, and St. Paul, who received a revelation from Christ Himself) refer to His divinity. The following are only a few such references; Matt. vii, 28; xvi, 16; iv, 15; vi, 14, 70; xx, 28; Acts viii, 37, xii, 23; iii, 15; Rom. viii, 34; ix, 3-5; Col. I, 16, 17; ii, 19; Philip. ii, 6, 7; Heb. v, 8; Tim. ii, 3; I Pet. I, 18, 19.

4. Those by which strangers and even Christ's enemies declared Him to be God; Matt. xxvii, 54; Mark i, 24; v, 7; Luke iv, 41; John i, 49; Jas. II, 19.

MR. J. This is surely abundant proof for anyone willing to believe, but what if my ob-

jector refused to believe that the Bible was written by the ones to whom we ascribe the various parts?

FATHER S. Then, from profane history you could prove that the historical character, called Christ, actually lived, and was regarded as the most perfect character ever known to the world. Infidels admit this much, and this admission alone contains proof that He was God.

MR. J. How so, Father?

FATHER S. Well, they grant that He was everything short of God, a model of the highest perfection, the holiest person that ever lived, etc. Now if Christ was not what He claimed to be, viz. God, how could He have been "a model of perfection?" Would He not rather have been "the most impious, the most irreverent, the most blasphemous man that ever lived" if His very profession was a lie? If Christ was not God, then He was not only a false teacher but the very greatest of the world's imposters.

We cannot weigh the beautiful things the enemies of Christianity say about its Founder without discovering the clear, even implicit, admission they contain of His divinity. And hence logic forces us to conclude that if His enemies do not, like Peter, recognize in Him the "Son of the living God", it is because they are not willing, like Peter, to fall down on their knees and worship Him as their Lord and Master.

To sum up; the gospel relates how on one occasion Christ asked the apostles what the people had begun to believe concerning Him. The people were aware of Christ's sanctity and of His miracles, and hence knew Him to be an extraordinary personage; but seeing that in His exterior He resembled other men they took Him to be a prophet, John the Baptist, Elias, or Jeremias. Then Jesus asked the apostles what they by this time, believed concerning Him; whereupon Peter, speaking for all, answered, "Thou art Christ, Son of the living God." Both the apostles and the people were right, for Christ was both God and man. Had He not been God He could not have redeemed the world from sin; and had He not been man He

could not have lived on earth, among men, nor have died for them.

When we weigh the evidence furnished by holy scripture, history, and reason, in favor of Christ's divinity, and the shaky arguments adduced by the infidel to disprove the same, we become at once convinced that it requires vastly stronger faith to be an infidel than to be a believer in Christ's divinity. The Christian sees Jesus foretold hundreds of years before He was born upon earth, sees the whole world anxiously awaiting His coming; hears even pagan philosophers tell that the world must have a teacher from Heaven; sees fulfilled in Jesus all that the prophets had foretold of the Messiah; has before him the incomparable personality and the sinless life of Christ; hears of His many miracles and of His daily companions for several years; sees His religion planted, though all

the powers of kings and emperors were employed to prevent it; sees millions of men and women of every condition of life not only honor His memory, but seek their happiness and find it in surrendering to Him their entire hearts.

The infidel's belief is not arrived at by a process of reasoning; if it is not the result of irreligious training or of an unchristian life, it rests on faith in some infidel writers.

The infidel accepts his faith from Hume, Huxley, Darwin, Voltaire, Renan, Spencer, Bolingbroke, etc. The Christian accepts his faith from Christ, Matthew, Mark, Luke, John, Paul, Peter, James, but it would be much easier to believe that Jonas swallowed the whale than in the face of the above arguments to discredit the divinity of Christ.

(to be continued)

ATTENTION JUNIORS

The puzzle contest as well as the question contest has come to a close. All entries have been received. And I am happy to say that they have all been judged. The winners have just been handed to me by the judges.

Before announcing the winners let me express sincere thanks to the judges: Very Rev. Benedict Hoge, Father Thomas and Fr. Clement.

And here are the winners:

For the QUESTION CONTEST: 1. Frances Ropret of Cleveland, Ohio, with total number of points, 309. 2. Ann Kaiser of Chicago Ill., with 303 points and 3. Betty Jane Horzen of Sheboygan, Wisconsin with 246 points.

For the PUZZLE CONTEST: 1. Jennie Zorko of Chicago, Ill., 2. Helen Kunic of Pittsburgh, Pa., and 3. Angela Marolt of Gilbert, Minn.

Hearty congratulations to all you winners!

The above six winners shall be notified by mail and shall also receive their respective prizes as soon as we can get them out.

Have you noticed the picture of the girl on this page? Do you know who she is? To be sure, she is one of our loyal JUNIOR FRIENDS. Her name is Jeannette Baher of Joliet, Ill. Jeannette attends St. Joseph's School in Joliet. Yes, she is the girl who made all six of the cross-word puzzles which were used in our contest. And I take this occasion to thank Jeannette for her wonderful work and cooperation. Thank you Jean!

And JUNIOR FRIENDS, now that the contests are over, what shall we have for the coming year? Have another contest? Perhaps a little prize every month would be more interesting? Or perhaps a prize for the best letter received every month? Come on now JUNIOR FRIENDS, write today and send in your suggestions as to future contests! Every JUNIOR send in some idea as to what he or she would like to have the JUNIOR FRIEND do! Come on now!

Before signing off: A MERRY, JOYFUL AND BLESSED CHRISTMAS TO EACH AND EVERY ONE OF MY JUNIOR FRIENDS!!

Your Smiling

JUNIOR FRIEND

APOSTOL GOBAVCEV

Življenje Fathra Damijana.

Priredil P. Bernard.

VIII.

TEŽKO težko nalogo je imel P. Damijan na otoku Molokai. Naložil si je delo za zveličanje gobavcev, ki so bili brez vsakega upanja in niti na Boga niso mislili. Njihovo zadnje zatočišče je bil obup, ki so ga žalostne razmere na otoku le še pospeševale. Damijan je spoznal, da bo vsako delo v verskem oziru zastoj, dokler se ne izboljšajo socialne razmere teh zavrženih ljudi na zapuščenem otoku.

P. Damijan je torej postal reformator. Toda treba je besedo prav razumeti. Ni mu šlo za to, da bi spravil na svet popolnoma nove reči, ki jih do tistega časa še ni bilo. Zastavil pa je vso svojo moč v to, da bi med svojimi ljudmi na novo uvedel vse tisto dobro, kar je svet že kdaj poznal, pa iz enega ali drugega vzroka pozneje zavrgel ali pozabil. V tem pomenu besede je postal P. Damijan velik reformator.

Začel je s tem, da je skušal odpraviti z otoka vse mogoče razvade in grdobije, ki so se s tako lahkoto bile tja vtihotapile. Saj je prišla v pregovor beseda: Na otoku Molokai ni nobenih postav, nobenih zapovedi . . . Po tem pregovoru so se do malega vsi gobavci tudi resnično ravnali.

Ko je bival že nekaj tednov na otoku, je spoznal, da si mora postaviti stanovanje in primeren urad, odkoder bo mogel voditi vse delo prenavljanja in reformiranja. Delal je večino sam, potreben material mu je pa dohajal od dobrotnikov v Honolulu. Njegova "palata" je bila 16 čevljev dolga in 10 široka. Kljub svoji malenkosti je pa pričala o tesarski izvečenosti svojega mojstra.

Takoj nato je obrnil vso svojo pozornost na vprašanje, kako preskrbeti bolnikom zalogo dobre vode. Saj je bilo to eno poglavitnih vprašanih pri tako nečedni bolezni kot je gobavost. Vodo so pa imeli tako oddaljeno, da je

bilo treba napraviti dolgo pot, preden so mogli oprati svoje umazane cunje. Za kaj takega pa niso imeli volje, dostikrat pa sploh mogli niso, potem si lahko malo mislimo, v kakšnem stanju je bilo na otoku vprašanje snage in čistosti.

Po kratkem izpraševanju in poizvedovanju je Damijan s pomočjo nekaterih spremljevalcev kmalu odkril dober studenec nekje v bližini in se prepričal, da se voda v njem nikoli ne posuši. Tega odkritja je bil močno vesel. Takoj je poslal vladi v Honolulu prošnjo za vodovodne cevi. Odgovor je bil ugoden in tudi cevi so kmalu prišle. S pomočjo nekaterih bolj zmožnih bolnikov je Damijan speljal v naselbino dober vodovod, ki je kaj kmalu pokazal svoje dobre uspehe med bolniki. Tako dobro je bil vodovod narejen, da so ga pozneje samo popravili, ne pa novega delali, kot je sprva mislila vlada, da bo potrebno. To je bilo v tistih časih, ko je zavoljo Damijanovega junaštva postala široka javnost že pozorna na razmere v gobavski naselbini in se je že tudi vlada čutila poklicano, da kaj stori za te siromake . . .

Toda tu je treba še nekaj omeniti. Preden so se gobavci privadili umivanju in kopanju, je moral P. Damijan nešteto krat sam pograbit mokro brisačo in lastnoročno pokazati na gnojnih telesih svojih varovancev, kako je treba, da gre od rok umivanje in kopanje! Kakor je bilo tako opravilo nekaj strašnega za zdravega in civiliziranega človeka, se vendar naš apostol gobavcev ni ustrašil takega dela!

Ko je bil vodovod narejen, je bilo treba misliti na količjak primerna stanovanja za bolnike. Glede tega so bili gobavci popolnoma zanemarjeni in tudi nemarni. Že poprej enkrat je bilo omenjeno, kakšne "hiše" so siromaki imeli. Potem je pa še prišel nekak orkan in razmetel tiste kočice vse križem. Bolniki so se pa komaj kaj zmenili za to, da bi si postavili kaj novih streh. Kdor je imel le kos preperete posteljnine, da jo je pogrnil kjerkoli pod milim nebom, se mu je zdelo, da ni vredno misliti na kaj drugega.

Tako je moral Damijan tudi v tej reči lastnoročno zagrabit za delo in z dobrim zgledom vplivati na ljudi. Zopet je pisal vladi in

dal primerne nasvete. Res so pričele prihajati na otok deske in hlodi in razne druge potrebščine za sestavljanje barak. Drug za drugim so prihajali bolj zmožni gobavci na pomoč voditelju in z umazanih tal so rasle dosti pripravne koče, ki so bile celo za kljubovanje viharjem dovolj močne. V teku dveh let si mogel videti na prej tako divjem otoku gobavsko vas s 300 hišicami, ki so bile čedno pobeljene in na pročelju svetlo pobarvane. Da ni bilo tam P. Damijana, sam Bog ve, kdaj in kako bi bilo do česa takega prišlo. Nove hišice pa niso pomenile za gobavce samo bolj udobnega bivanja, ampak so tudi nepreračunljivo zmanjšale nevarnost prenašanja bolezni, zraven tega pa vračale vsaj polagoma bolnikom pomenljivo zavest, da so končno vendarle še — ljudje...

Takoj nato je prišlo na vrsto vprašanje prehrane. Vlada je imela v mislih, da bi se ustanovila na otoku Molokai gobavska naselbina, ki bi samo sebe z vsem preskrbovala. Z bolniki vred je bilo poslano na otok nekaj vprežne živine, govedi in poljskega orodja. Toda za nesrečne gobavce je pomenilo vse to le mrtev kapital. V razmerah, v kakršnih so bili, so kaj malo mislili na koristno izrabljanje teh in takih vladinih dobrot. Kmalu je morala torej vlada razvideti, da je treba na otok pošiljati zaloge za porabo pripravljenega živeža. Toda čeprav se je za tako pošiljanje vlada odločila, je bilo spet od vsega le malo koristi. Zaloge so bile premajhne, prihajale so v nedoločenih obdobjih, dostikrat je pa viharno morje preprečilo vsako dovažanje.

Damijan ni nehal naskakovati nemarne vlade in ji dokazovati kako silna potreba je na otoku. Saj mnogi bolniki po več leti niso dobili kapljice mleka. Vlada je kazala dobro voljo in počasi so se stvari zboljšale. Vendar res le zelo počasi. Šele proti koncu Damijanovega delovanja na otoku se je preskrbovanje z živili toliko uredilo, da so bolniki redno vsak teden dobivali svojo mero.

(Dalje prihodnjič.)

Priporočamo v molitev rajnega naročnika Alojzija Grčarja, ki je nedavno tega umrl v Clevelandu. Njegova sestra Fani je naročila pri nas 40 sv. maš.

Mati Mihaela umrla

Rev. Viktorijan Demšar.

VSLAVNEM in starodavnem uršulinskem samostanu v škofji Loki, kjer že od l. 1782 delujejo redovnice, je 11. oktobra t. l. izdihnila svojo vedro in plemenito dušo 76 letna redovnica, mati Mihaela Žmitek.

Rojena je bila v Kropi na Gorenjskem; tam kjer je žebljarska obrt doma, kjer v potu svojega obraza služijo vsakdanji kruh, ki je mnogim pičlo odmerjen.

Domači kraj je utisnil pokojni materi Mihaeli izredno žilavost in plemenitost obenem.

Sedemnajst let je bila učiteljica v državni službi. Pa jo je Bog izbral, da bo še drugim plemenitost svoje duše kot življenjski cilj pokazala, zato je vstopila v uršulinski red, kjer je bila učiteljica in tudi ravnateljica na meščanski šoli in profesorica na učiteljski. 50 let je neumorno delovala pri vzgoji in izobrazbi mladine.

Ta blaga redovnica je v Ave Maria Kalendarju za l. 1937 priobčila mično povestico pod naslovom: Francka.

Zato je prav, da bi vsaj par potez njenega življenja spoznali in da bi Vaše misli vsaj malo se povrnilo v stari kraj, kjer se še vedno dobijo izredno kremenite osebe: vse delavne in žrtvujoče se za svoj narod iz ljubezni do Boga.

* * *

Kadar je bilo dovoljeno zunanjim ljudem vstopiti v šolske samostanske prostore, je vsakdo lahko opazil izredno živahno — po postavi pa mahnito — redovnico, ki je prijazno pozdravljala došle goste. In že jih je povabila v svoj naravoslovni in fizikalni kabinet. Saj ravno ta kabinet je iz vsakega kota govoril: "Mati Mihaela me oskrbuje in ona me urejuje!"

Da bi tedaj videli pokojno, kako je znala zabavno razlagati in razkazovati neštevilne kamne in živali, katere je bila dobila iz najrazličnejših delov sveta. Zares je malokje tako lep šolski kabinet, kakor je ta, ki ga je mati Mihaela do zadnjega oskrbovala. Okrog 300 stopnic vodi iz samostanske celice v grajske prostore, kjer je delala v svojem kabinetu. Pa

jih je hotela do konca zmagovati, samo da bi še smela delati in da bi jo delo ohranjalo — mladostno!

Ni čudno, da jo je vsak gost občudoval. Tako stara in tako delavna in živahna! In vsak je nehote moral priznati: V samostanskih zidovih je izobrazba doma in veliko se dela v njih!

In mati Mihaela je veliko delala in z uspehom vse svoje življenje. —

Začetkom septembra t. l. se srečava na šolskem hodniku. Tedaj pa mi žalostna potoži: "Kako rada bi delala! Pa glejte, kakšna sem! Ne bo dolgo, ko boste "Libero" peli za mene!"

Slutila je, da njena delavna lučka ugaša...

* * *

Privoščil bi vam vsaj enkrat ta-le prizor: šolska ura se bliža koncu. Kar naenkrat se vrata odpro in z ljubeznivim obrazom pogleda v razred mati Mihaela! Pa kako hitro in jezeč se nad svojo nepazljivostjo, da je motila pouk, zapre vrata in čaka konca pouka...

Sedaj jo pa že vidiš, kako hodi od razreda do razreda s priprostim slovenskim "cekarjem" v roki in deli revnim deklicam kruha in sadja... Vse to je izprosila od dobrih src... O, kako so se te oči iskrile pri tem delu!

Ob taki priliki sva se marsikdaj kaj pogovorila. Pa mi je pripovedovala, kako je še kot državna učiteljica organizirala dobrodelnost in oskrbovala revnim obleko in drugo. In kako rada bi še sedaj, pa ne more, ker jo redovna pravila vežejo.

Toda prava ljubezen že najde izhod. Dovoljeno ji je bilo, da sme nabrane darove po svoji uvidevnosti razdeljevati. In njene prošnje so začele romati do vseh znanih oseb in tudi v Ameriko med drage rojake. In ne zastonj! Zakaj ljubezen najde tudi ljubezniv odziv.

In že mi je vesela povedala: "Zopet sem dobila nekaj dolarjev. Prosim, zmenjajte mi jih kar najbolje! Saj veste, koliko je potreb!"

In računala je, kaj bo in koliko bo kupila s tistim denarjem. In katerega študenta bo razveselila in kateri družini bo olajšala težko uro...

Če pa ni mogla novega nabaviti, pa je za staro obnošeno obleko in perilo in čevlje prosila. Predelavala je sama in krpala in še dobre

duše je dobila, da se je oblekca pre naredila in jo je mogla revna deklica obleči. Čevlje je dala "podtempljati". Kako je vesela poklicala ubogega otroka iz razreda, da obuje oskrbljeni dar!

Lansko šolsko leto je umrla mati 8 otrok. Najmlajši je bil star nekaj mesecev. Strašna revščina je bila v hiši. Oče pa še bolan! Kaj je storila m. Mihaela? Zbirala je obleko za te otroke in vsak dan je oskrbela kruha in še kaj drugega, da so nesli otroci domov, kjer so zvečer namesto soka navadno jedli oziroma pili samo čaj iz jagodovega listja in hodili takorekoč za večerjo spat! Tem ubogim je sonca prinesla s svojo materinsko skrbjo!

Pa celo v Zagreb je segala njena materinska ljubezen. Tam doli je njena učenka. Ves Zagreb jo skoraj pozna kot "teto". Ta oseba je poštna uradnica. Celó vrsto divjih zakonov je že privedla v pravo zakonsko pred Bogom sklenjeno zvezo s svojim krščanskim žrtvovanjem. Pri vsem tem delu ji je pomagala do zadnjega bodisi z molitvijo bodisi z darovi mati Mihaela.

Tako se je izgorevalo njeno srce za uboge. Poleg kruha izobrazbe je delila vedno tudi kruh telesnih del krščanskega usmiljenja.

In še zadnje jutro svojega življenja, ko je prišel na obisk vlč. gospod Slapšak Julče iz Amerike, se je vsa razveselila njegovih pozdravov, obenem pa vprašala: "Ali je kaj prinesel? Če je kaj prinesel, glejte, da boste za Jakove otroke kupili oblekce!" In še za druge je naročala, kako naj se jim pomaga!

Mati Mihaela je bila torej do zadnjega prava duhovna mati z ljubeznivim srcem za uboge. Vso ljubezen pa je črpala iz boljšega Srca, iz večne Ljubezni, saj je bila pobožna žena!

* * *

Svoj narod je silno ljubila. Kako tudi ne?! Kropar ne more utajiti svojega slovenstva. Zlasti pa še ne tisti, ki so se bili tja priselili iz Bohinja. In rod Žmitkovih je prišel v Kropo iz Bohinja. — Tako je bila mati Mihaela popolnoma slovenskega mišljenja.

Navduševala je svoje učenke za prelepi slovenski jezik. Zato so ji njene učenke na grob položile prekrasen venec s slovensko tro-

bojnico in napisom: "Zavedni Slovenki — zadnji pozdrav!"

Redovnica zna ljubiti svoj narod . . .

* * *

V življenju ni rada tožila, četudi je imela vse polno težav. Svojo bolezen je pogumno prenašala. Ko je začutila, da mora imeti rano na želodcu, ji je sorodnica svetovala, naj išče zdravniško pomoč za olajšanje. Pa je odgovorila: "Ne, ne! Za nebesa je treba tudi kaj trpeti!"

Ves čas težke bolezni je sestre niso slišale tožiti. Vse so občudovalle njeno junaško prenašanje trpljenja in že so tudi dovtipi prišli, češ: njena volja bo še to bolezen pregnala!

Toda sedaj je bila bolezen prehuda in odpornost vendarle premajhna. Več tednov ni ničesar zavžila. Še sveto obhajilo je težko jemala.

Ko sem jo dan pred smrtjo obiskal v spremstvu dveh redovnic, mi je samo to potožila, da jo v noge zelo zebe. A, ko sem ji rekel, da jo zebe, da bi še v bolezni mogla kakšno dušo ogreti za Boga, se je tako lepo nasmehnila, da tega nikdar ne bom pozabil.

Vso moč svojega junaštva je dobivala pri trpečem Kristusu. Saj je bila tudi njena celica prav značilno okrašena: Dve oljnati sliki trpečega Kristusa na Oljski gori sta pokojni materi Mihaeli kot večni opomin govorili: "Zgodi se Tvoja volja!" —

Tako umirajo verni gorjanci

P. Hugo.

ZNANO je, da se preprost, a veren gorjanec, ki ga še ni oblizala moderna kultura, mnogo manj smrt boji, kot takozvan kulturni človek, pa čeprav je veren. Temu si zdravnik ali domači često sploh ne upajo naravnost povedati, da je njegovo stanje nevarno. Preveč bi ga zadelo. Gorjanec pa novico o bližnji smrti tako mirno vzame na znanje, kot kak drug dnevni dogodek. Da, neredko takih naravnih ljudi njih pristen humor niti ob smrtni uri ne zapusti.

O nekem takem vernem gorjancu, ki si je

še nazadnje eno privoščil, nam pripoveduje nemški ljudski pisatelj Hansjakob. V "Črnem lesu", kjer je bil sam doma in je pozneje tako rad zahajal med tamkajšnje preprosto, globoko verno ljudstvo, je srečal takega moža.

"Hermesbur" se je imenovala ta pristna kmečka grča. Trden kmet je bil, pravi kmečki magnat. Imel je več hlapcev in dekel. Na položnem hribu nad lepo dolino je kraljeval v graščini podobnem domu. Po dolini so se raztezala njegova bujna polja. Doli v drugem koncu doline se je na gribčku belila župna in božjepotna cerkva Matere božje, kamor je svoj čas rad zahajal, ne samo ob nedeljah, ampak tudi večkrat ob delavnikih. Saj tam ob cerkvi so počivali vsi njegovi dragi rajni, med njimi zadnja, najdražja — žena.

Takrat je bil vdovec, ko sta se s Hansjakobom srečala. Leta, trdo delo in žalost za rajnico so ga strli. Med tem, ko so se njegovi krepki sinovi in hčere s hlapci in deklami potili ob obilnem kmečkem delu, je on doma samoval. Dokler je mogel, je rad posedal ob hiši in gledal v dolino. Najrajši mu je pogled uhajal tja dalje proti cerkvi, kamor se je upal kmalu preseliti. In da bi mu bila ta selitev lažja, je pridno prebiral jagode rožnega venca. Ob nedeljah je naročal sinovom in hčeram, naj med sv. mašo pomolijo za njegovo srečno zadnjo uro. V posebno tolažbo mu je bilo, ker mu je duhovnik v bolezni večkrat prinesel sv. popotnico.

Nekega soparnega poletnega popoldneva je smrt začela trkati na njegova vrata. Prav nič se je ni ustrašil. Vsi sinovi in hčere so bili zbrani krog njegove smrtnne postelje. Hlapci in dekle so spodaj v dolini pšenico spravljali v kupe, ker se je k hudi uri pripravljalo.

Iz dalje se začuje grmenje, ki postaja vedno močnejše. Ko pride tudi do bolnikovih ušes, pravi okrog stoječim otrokom: "Jaz lahko sam smrti počakam. Vi pa hitite hlapcem in deklam na pomoč, da pšenico spravite pod streho. Morate pač gledati, da bote imeli čez zimo kaj jesti. Meni ni treba več za to skrbeti!"

Oči so mu obstale na puški, ki je slonela v kotu. Celim rodovom "Hermesburov" je že služila pod imenom "Brummler". Kdo ve, koliko novih let in drugih slavnostnih dogodkov

je že sporočila v dolino. Ukazal jo je nabasati. Sprva so sinovi in hčere mislili, da se mu je začelo že mešati in da jim nikakor ne kaže ga v zadnjih trenutkih samega pustili.

Ko so nabili puško, jim pravi: "Zdaj mi pa 'Brummlerja' pritrdite tukaj pod okno. Na odprtega petelina privežite vrvico in mi jo dajte v roko. Ko bote čuli strel, vedite, da nimate več očeta. Tedaj poklekните in zmolite za pokoj njegove duše Očenaš in Zdravamarijo."

Kaj so hoteli, spolnili so mu to čudno željo. Medtem je močno zagrmelo, da so šipe zašklepetale. Bolnik jim še enkrat pravi: "Kaj stojite tu? Le urno na delo! Ostanite poštene kot sva vas z rajno materjo učila in vam skušala dajati lep zgled. Zbogom in na svidenje!" Nato poda vsakemu posebej roko.

Dasi neradi, so se odstranili in šli hlapcem in deklam na pomoč. Ob vsakem močnejšem gromu so vztrepetali in pogledali proti domu, misleč, da jim je 'Brummler' oznanil očetovo smrt. Prve debele kaplje so začele padati, ko so z zadnjim vozom snopovja hite-li proti domu.

Naenkrat pa res počí, ne da bi se zablistalo. Bil je "Brummler" s svojo žalostno vestjo, da tudi očeta nimajo več. Postali so in poklekni-li ob vozu ter zmolili za njegovo dušo naročeni Očenaš in Zdravamarijo. Ko so prihiteli v njegovo sobico, so res našli le njegovo truplo. Božji mir mu je obseval iz izmučene-ga obličja.

Pri takih pač velja: Smrt, kje je tvoje želo?!

Kotiček

*lemontskih
klerikov*

PRAZNIKI.

Seveda ni bilo šole v tistih dneh. Kar trije lepi prazniki so prišli drug za drugim. Veliki praznik Kristusa Kralja, ki se obhaja zadnjo nedeljo v oktobru, je prišel letos ravno na dan pred praznikom vseh svetnikov. Šele sedanjí papež je ustanovil praznik Kristusa Kralja in to je velik dan v očeh sv. Cerkve. Na vsak način se spodobi, da resno praznujemo ta dan, ker je naš Gospod Jezus

Kralj kraljev in gospodovalec vsega vesoljstva. Predvsem pa je Kralj naših src. Naše srce ima biti njegova kraljevska palača.

Ko je pa Kralj že imel svoj praznik, so se pa njegovi zvesti služabniki, ki že prebivajo v njegovem kraljestvu, veselili ob svojem godu. Mi, ki smo tudi člani občestva svetnikov, smo se radovali z vsemi svetniki vred. Skupaj z njimi smo udje skrivnostnega Telesa Kristusovega, ki je Cerkev. Upamo, da bomo nekoč tudi mi tam gori v njihovi družbi.

Ko je pa praznik vseh svetnikov bližal svojemu koncu, so se vseh oči obračale proti vernim dušam v vicah. Mati Cerkev kaže svojo skrb za verne duše zlasti s tem, da vabi vernike, naj začno pridobivati zanje odpustke že opoldne pred dnevom vernih duš. Torej smo imeli en cel dan in enega pol na razpolago, da smo dobivali odpustke za svoje lastne rajne, pa tudi za tiste duše, ki so morebiti od vseh pozabljene. Ravno to je velika tolažba na praznik vernih duš. Pri nas smo imeli poleg drugih svetih maš eno slovesno, ki je bila darovana posebej za vse tiste rajne, ki so člani našega Apostolata sv. Frančiška.

Dne 8. novembra je pa bil praznik našega frančiškanskega filozofa in teologa, blaženega Janeza Duns Scotta. Živel je v trinajstem stoletju in umrl, preden je bil star 44 let. Imel je najglobljejši um od vseh modroslovcev, zato je tako težko razumeti njegove nauke. Posebno je pa znan kot Marijin doktor, ker je jasno razložil in dokazal, da je resnica o Marijinem brezmadežnem Spočetju v najlepšem soglasju z vsemi drugimi razodetimi resnicami. Tudi praznik tega velikega svetnika nam je prinesel šole prost dan. Vendar ne smete misliti, da vse te reči sšamo zato popisujem, ker me le počitnice veselijo...

Fra. Martin.

„... IN PEKLENSKA VRATA NE BODO ZMAGALA.“

Resnica, katere nekateri ne morejo ali nočejo verjeti, je, da je Cerkev božja ustanova. Ta nevera se vidi zlasti v dejanjih nekaterih mož vsakega stoletja. Kakor se jim posreči, da premagajo in poderejo uspeh človeškega truda, tako mislijo, da bodo tudi katoliško cerkev premagali in zatrli.

Seveda, če bi bila Cerkev človeška ustanova, bi bilo tako mišljenje popolnoma razumljivo. Karkoli človek sezida, lahko tudi zopet podere. A Cerkev nima človeka za ustanovitelja. Bog sam jo je sezidal. In kar sezida Bog, tega ne more človek podreti. Zgodovina nam to obilno dokazuje. Katoliška Cerkev, oziroma krščanstvo, se je rodilo v najstrašnejših časih rimskega poganstva. Večinoma vsa ljudstva in cele države so se bojevale zoper krščanstvo. Kdo bi mislil, da bo imela Cerkev uspeh v takih razmerah? Vendar ni omagala, ampak se še danes kar naprej razvija po vsem svetu.

Miru ni Cerkev nikoli imela. V vsakem stoletju vidimo, kako grdo in strašno so jo hoteli sovražniki pokončati. Povsod je trpela. Ranili so jo sicer, a uničili je niso. In končno so preganjalci spoznali svojo neumnost in klicali z Julijanom Odpadnikom: Zmagal si, Galilejec!

Tudi dandanes v mnogih državah vlada sovraštvo zoper Cerkev. Komu vse to koristi? Cerkvi sami, ki bo

zopet na koncu konca premagala vse nasprotnike.

Človek, neumnež, kaj moreš proti Bogu? Ali si pozabil besede, ki jih je Kristus izrekel, ko je Petru obljubil najvišjo oblast na zemlji. "Ti si Peter, skala, in na to skalo bom sezidal svojo Cerkev in peklenska vrata je ne bodo premagala."

P. Ciril.

O letošnjem Koledarju

Mary Blai, Chicago.

LETOŠNJI jubilejni Koledar nam je dobila Mrs. Jelenčič prinesla na dom. Kakor je menda že navada, sem najprej površno pregledala vsebino in obliko, pa sem si takoj mislila: O, saj bo!

Ampak — kje naj začnem čitati?

Spet sem modrovala: Najbolje bo, če kar od kraja zagrabim. In tako je tudi bilo. Naj nekoliko povem, kako se mi je godilo med branjem.

Prvi spis: Ave Maria Koledar — srebrni jubilar. P. Hugo. Kdo še ni imel dvojnega užitka ob branju spisov P. Hugona? Tudi tu tako lepo opisuje tisti "Kolearček", ki se ga tudi jaz še prav dobro spominjam. Nastop tiste drobne knjige je spet pred nami. V živih, pristranskih slikah se razvija bralcu pred očmi vsa naslednja zgodovina petindvajsetletnega delovanja našega Koledarja. Čitanje tega članka je motila le misel, da je pisatelj ravno sedaj bolan. Ves čas med branjem mi je vstajala iz globine srca iskrena želja: Gospod, ne iztrgaj še peresa tem rokam, ki ga znajo tako izvrstno voditi!

V srce segajoča je tožba Koledarjeva ob koncu, toda, žal, le preveč na mestu: Odslavljam jo me! Mladi mi pravijo: Ne hodi več k nam, oče in mati sta umrla, mi pa ne znamo čitati... Res, kako bo? Ali bo čakal še kak pomemben jubilej? Bojevati se mu bo proti — obsodbi na smrt... Kako mu želimo, da bi dosegel "pomiloščenje" in bi še dolgo živel!

"Ob sedemdesetletnici Baragove smrti". S tem spisom je spet postavljen nov spomenik velikemu Baragi. Poleg tega spisa je ta Koledar zopet poln še drugih zgodovinskih podatkov, ki bodo imeli svoj pomen še čez desetletja.

Kaj naj rečem glede legende "O materi in mrtvem sinu?" Lepa je. Je legenda in ni. Ima v sebi veliko življenjsko resnico. Nekje sem čitala, da je med vsemi molitvami najlepša tista: Tvoja volja naj se zgodi. Tako uči tudi ta legenda in je vsa od začetka do konca pravi biser.

Kaj pa "Čeeej-šnje"? Jej ti meni, če sem še kedaj imela toliko usmiljenja do "junaka" v povesti, kot to pot za ubogega Ivana in pozneje P. Timoteja! Ali je pisatelj povest kar iz rokava stresel, ali je res kaj resnice v nji? Če je prišla iz rokava, moram reči, da pisatelj ni imel prav nič usmiljenja s svojim junakom, posebno ne ob koncu povesti. Ko sem pri nas povest glasno čitala, smo se vsi iz srca nasmejali. Ko sem pa prišla do žalostnega konca, nam je bilo vsem žal, da smo se ubožcu še smejali...

Sedaj pa k "Ovinkom" Mr. Leskovca! Tudi ta spis sem glasno čitala, pa moram priznati, da mi je tu pa tam kar glasu zmanjkovalo. Koliko trpljenja in težav za ta naš vsakdanji kruh! Pa še tistega ni bilo vedno. Ko sem čitala o malem bratcu, ki jim je umrl, mi je prišla na misel neka pesem, ki sem jo nekoč brala v prav stari angleški knjigi. Ako bi pesnikovo ime ne bilo podpisano pod njo, bi res mislila, da jo je Mr. Leskovec zložil, pa čeprav je pesem angleška. Toda knjiga pove, da je bila pesem prvič tiskana v Newyorški Tribuni leta 1851. Zložil jo je pa J. F. Weishampel Jr. Mr. Leskovcu na čast sem jo skušala na slovensko prestaviti, pa čeprav sem zadela le smisel, naj bo vseeno tukaj natisnjena:

PREVEČ UBOGI.

Kako smo bili revni, ko moj je bratec umrl.
Mati sama sešila mu oblekico je revno.
Misleč — da svet se zoper nas je uprl
Smo jokali, žalovali, kako tužno.
Ker — bili smo prerevni
Da bratcu plačali bi pogreb potrebni.

Še danes vidim bratca pred očmi,
Ko ležal je na moji revni postelji.
In mamica jokala, v solzah je zdihovala:
Otrok — kako te bodem v tuji grob dejala?
Zaboj navaden — rakev mu je bila,
Najbrže i meni usoda več ne bo volila.

Ko položili bratca v tiho "krsto" smo,
Telesce šibko — zavito v oblekico belo —
Bil je angeljček — pa smrt zanesla ni obrazu,
Še on pokoriti moral se njenemu ukazu.
In zajokali zopet smo tako bridko,
Ko jemali od njega zadnje smo slovo.

Samo še enkrat gledali obraz smo mili,
Zadnjič voščili mu: bratec, Bog te sprimi!
Mati — žalostna — zbrala zadnje je moči,
Da otroka k večnemu počitku položi.
Grobokopa nismo imeli s čim plačati,
Pokopala je otroka — — lastna mati. — —

In — ker bili smo prerevni — —
Da bi plačali za pogreb potrebni,
Smo s seboj na voz ga vzeli
Misleč — — te žalosti ne bomo preboleli.
Sem bil jaz, ki konja sem poganjal,
Zaradi matere — obupno si solze odklanjal.

Pripeljali tako smo se v hrupno mesto,
In se čutili — — sami — zapuščeni,
S solzami nadaljevali cesto,
Si prijatelj je želeli, osiročeni;
Pa — bili smo med tujci — nihče vedel ni,
Da pelje mimo njih se kupa polna žalosti.

Ko se pripeljemo do groba
Naokrog smrtna bila je tišoba,
Duhovnika ni bilo, da bil bi molil,
Bratec mojemu še grob bi blagoslovil.
Tako vrnili žalostni smo se na dom,
Ki več ne bode isti, dokler živel bom.

Tam daleč bratec smrtno spanje sniva,
Rezan kamen ne oznanja mu ta kraj:
Svetu neznan — spomin njegov v naših srcih
biva,

Up na svidenje, ko pridemo v sveti raj.
Enkrat pač — — želimo mu kupiti spomin
potrebni,
A danes — — smo pa še prerevni — —

Kakor že omenjeno, prestava je bolj revna, vendar vseeno naj bodo podarjene gornje kitice "Leskovičevim malčkom — junakom" tam v Braziliji v spomin.

In sedaj, ali naj nadaljujem z oceno Koledarja? Vzelo bi še dosti časa in prostora, če bi hotela o vsem pisati. Le toliko še, da nikomur ne bo žal, če bo kupil Koledar Ave Maria za l. 1938. Lepa zgodovina, obširna, lepe po-

vesti in črtice, lepe slike. In naša mladina pa naj tudi bo opomnjena na angleški oddelek Koledarja, ki je vseskozi zanimiv, potreben in podučen.

Križem Kraljestva Križa.

P. Hugo.

JEZUITSKI mučenci v Španiji. — Jezuitski red je bil v Španiji sicer kmalu po oklicu republike zatrt, a njegovi člani niso bili izgnani. Veliko, če ne večina, jih je ostala v deželi in sprejela razne službe. Na zunaj so bili svetni duhovniki, a v resnici še vedno jezuiti. Zato so morali pri sedanjem pokolju tudi oni plačati krvav davek rdečim. Po uradni ugotovitvi, ki jo objavlja vatikansko glasilo "Osservatore Romano", je bilo pomorjenih najmanj sto jezuitov. Največ v Barceloni, Valenciji in v Madridu. Med njimi so bili tudi vneti socialni apostoli. Tako je bil n. pr. Rev. Baster v Valenciji nad 30 let očetovski voditelj delavske mladine. Štiriinosemdesetletni Rev. Martinez se je poleg svoje profesure z vso ljubeznijo žrtvoval za kaznjence. A vse to nič tehtalo. Za duhovnike je po prepričanju komunistov samo svinec.

NOV misijonski zavod v Sloveniji. — Misijonsko smo se Slovenci po vojni res živahno razgibali. Prva misijonska zibelka je stekla v Grobljah. Do danes je izšlo iz nje, ali vsaj potom nje, že lepo število misijonarjev in misijonark, ki so se razšli na vse strani, razblinjat pogansko temino. A Groblje s svojim misijoniščem in "Katoliškimi misijoni" je še vedno njih skupno ognjišče. Zdaj je pa, kot čez noč, stekla že druga misijonska zibelka: "Knobleharjev zavod" v Dravljah pri Ljubljani. Njegov namen je vzgajati misijonarje za Južno Afriko. Naključje je prav za prav rodilo ta novi misijonski zavod. Zasnovali so ga "sinovi družbe presv. Srca Jezusovega", katehrih vrhovni predstojnik je točasno Slovenec, P. Jožef Musar. Ko je gledal za misijonsko zibelko, je naravno svoj pogled obrnil v lastno domovino. Pri iskanju za to primerne mesto mu je za vse dobro vneti župnik g. Anton Mr-

kun podaril svojo hišo in vrt v Dravljah. Kot nalašč v sosesčini "škofovih zavodov". Krst novega zavoda je bil pač lahak. Za bodoče misijonarje v Afriki je naš Abuna Soliman, Knoblehar, vzornik kot nalašč. Vodstvo zavoda je bilo poverjeno Slovincu P. Dobovšek.

I Z ust otrok . . . — V misijonsko šolo v Tsang-sien, blizu Tiensina, je hodila tudi osemletna paganska deklica iz bližine. Dasi paganka, se je udeleževala vseh katoliških pobožnosti, ki so se vršile v zavodu. Pri sv. maši je bila vsak dan med prvimi. Ker sv. obhajila seveda ni smela prejemati, je prosila za sv. krst. Tej prošnji pa niso mogli kar tako ugoditi. Prvič je bila še premlada, da bi o tem sama odločala. Drugič so bili pa vsi njeni domači, pri katerih je živela, še pogani. Nekega dne je pa ni bilo več ne v cerkev ne v šolo. Zvedeli so, da je bolna. Ker so mislili, da je pač kaka lahka otroška bolezen, niso bili tako pozorni nanjo. A čez štiri dni zvedo, da je umrla. Starši, katerim je večkrat pripovedovala o krščanski veri, so vedeli povedati, da so bile nekatere njenih zadnjih besed: "O preblazena Devica, jaz srčno želim biti krščena, reši me!" Nedvomno jo je ta krst želja rešil. A ne samo nje. Starše in druge domače je ta njena prošnja tako pretresla, da so se vsi odločili za krst.

S RCE je prazno, srečno ni! — Tako tožijo tisoči modernih, veri odtujenih src. Nekatere ta praznота srca tira v obup in samomor, druge pa nazaj v naročje vere. Med slednjimi niso redki taki, ki prav radikalno obračunajo s svojimi dotedanjimi svetnimi vzori. O dveh takih iz zadnjega časa nam poročajo iz Italije. Pomorski kapitan Gaetano Luise je stopil v frančiškansko cerkev v Ravello, da opravi kratko pobožnost ob grobu blaženega Bonaventure iz Potenze. Tu ga je zajel božji klic, naj opusti varljivi svet. Sledil je glasu milosti. Vstopil je v frančiškanski red. Pred kratkim je pel novo mašo. V Turinu pa se je temeljito spreobrn timer športna zvezda Nina Serra. Prej ji za vero ni bilo mar, dasi se brez nje ni nikoli dobro počutila. Neki tragičen doživljaj jo je streznil. Vrn timer se je ne samo k veri svoje mladosti, ampak je celo zapustila svet in stopi-

la v strog red klarisinj. Sam tamkajšnji kardinal ji je nadel spokorno obleko.

P O zvijači otet smrti. — Točasno se mudi v Ameriki na obisku španski duhovnik Rev. J. Casla. Kot ve povedati, se ima le sreči in nedolžni zvijači zahvaliti, da je še živ. Ob izbruhu civilne vojne je bil v Barceloni, najbolj rdečem gnezdu. Tudi njegov samostan je rdeča sodrga kmalu z besnim hruščem napadla. Domala vse njegove sobrate je zajela in pomorila. Ko je on videl kaj ga čaka, se je hitro civilno oblekel in skril. Niso ga iztaknili. A kmalu je stal pred novo smrtno nevarnostjo. Izropani samostan so zažgali. Da ga plameni ne bi zajeli, se je kar moč previdno splazil ven in pomešal med množico. Ker je bil pa v bližnji okolici samostana preveč poznan, je skušal čim prej priti iz mesta. A ni iskal zavetja pri kakih prijateljih ali zanesljivih znancih, kot večina drugih duhovnikov, kar je bilo tolikim v pogubo. V neko bolnišnico se je zatekel in se tam deloma v kleti skrival deloma pa pacienta igral. Obenem si je pustil brado in mustače rasti, da bi manj sumnje vzbujal. A rdeči špijoni so vsepovsod stikali za duhovniki, tudi v tisti bolnišnici. Neko noč, ko je slutil nevarnost, je šel v operacijsko sobo. Tam se je vlegel na operacijsko mizo in se belo pogrn timer. Kadar je kdo notri pogledal je nepremično ležal, da je vsak mislil: ta pa čaka raztelesenja! Končno se mu je posrečilo dobiti potni list v inozemstvo. Civilno preoblečen je zapustil bolnišnico, kot da bi šel na trg. Poleg sebe je imel še deklico s košarico. Srečno se je vkrca timer na ladjo, ki je bila na potu v Italijo.

T O so pa fantje od fare. — Neko nedeljsko jutro ob tri četrt na 6 je bilo pred župniščem londonske župnije Limehous nenavadno živahno. Gruča mladih pomorščakov se je zbrala ob njej in hotela noter. A cerkev je bila še zaprta, ker je bila prva sv. maša šele ob 8. To jih pa ni oplašilo. Potrkajo na vrata župnišča. Ko pride kuharica, ji povedo, da so Amerikanci, pa bi radi šli k sv. spovedi ter bili pri sv. maši in obhajilu. Ona pravi, da je sv. maša šele ob 8, naj tedaj takrat pridejo. A odvrnejo, da bi bilo to zanje že prepozno, ker

morajo biti takrat že zopet na svoji študentovski ladji. Kuharica gre klicat župnika in mu pove, kako in kaj. On takoj vstane, fante spove, jim mašuje in jih obhaja. Ker bi te katoliške fante od fare rad bližje poznal, jih gre obiskat na ladjo Anapolis v pristanišču. Tam mu katoliški zdravnik Dr. J. Tarket pove, da ti katoliški fantje v vsakem pristanišču, kjer toliko časa obstoje, opravijo sv. spoved in prejmejo sv. obhajilo.

KOMUNIZEM v Sloveniji. — Da je dosti komunistov v Sloveniji, to pač ni nikaka tajnost. Kako močni so, kako med seboj organizirani in pri čem imajo svoje prste vmes, to pač težko kdo drug ve, razen njih samih. Seve nemogoče je vse karte trajno tajno držati. Nekaj njih skrivnosti, kar se tiče Slovenije, je zadnje čase prišlo na dan. Glasom teh je ognjišče komunistične akcije za Balkan Pariz, ne Moskva. V Parizu je vrhovni komunistični odbor prošlo pomlad sklenil, da mora vsak narod v njegovem območju imeti svojo lastno komunistično stranko. Tudi Slovenija jo je dobila pod šifro K. S. Sl. (Komunistična Stranka Slovenije). Meseca maja je bil imenovan njen glavni odbor. Sestavljen je iz 53.3% delavcev, 16.7% kmetov in obrtnikov ter 25% uradnikov in duševnih delavcev. Njen cilj je zaenkrat zelo maskiran: Vsestranska slovenska narodna samostojnost. Marsikdo se je že in se bo še vjel v to zanko, če se ne posreči volku strgati ovčje kože.

UBOGI za uboge. — Ko se je začela oglašati depresija, so njujorški frančiškani začeli dobrodelno akcijo, ki je sčasoma postala splošno znana pod imenom "krušna vrsta". Čim bolj je depresija pritiskala, tem bolj je z dneva v dan rasla ta "krušna vrsta". Niso delili ubogim samo kruha, ampak vse, kar je potrebno za vsakdanje življenje. V nedeljo 10. okt. so obhajali sedmo obletnico te "krušne vrste". Za to priliko so objavili nekoliko statistike. Iz nje povzamemo, da je bilo v teh letih 1,769.840 lačnih nasičenih. Všteti so samo odrasli, ne pa stotisoči otrok. Ob času najhujše depresije je "krušna vrsta" dnevno štela okrog 4000 prosilcev. Danes jih šteje okrog 500. To nasičevanje lačnih je samo v denar-

ju stalo \$106.531.77. Tako ubogi za uboge skrbijo.

ZGLED krščanske vzajemnosti. — Z Mažarskega poročajo, da je večja družba odličnih kalvinistovskih ministrov in bogoslovnih profesorjev obiskala benediktinsko opatijo Pannonhalma in cisterijansko v Žiču. Obisk je bil zelo prijateljski, da, prijateljsko-bratski sprejet. Iz obojestranskih pozdravnih nagovorov je zvenelo: Čas je, da zatismo oči in ušesa tistemu, kar nas loči, in jih odpremo onemu, kar nam je skupno. Kristus nam je vsem skupen, enako vera vanj in ljubezen do njega. Na tej platformi vere in ljubezni si bratski sezimo v roke in pojdemo v skupen boj zoper skupnega sovražnika Antikrista. Da bi si skoraj vsi kristjani na tej platformi podali roke v spravo in stvorili skupno fronto proti sovragu krščanskega imena!

JUGOSLOVANSKI konkordat — odložen. — Da se ne ponove verski boji, morda še v ostrejši obliki kot zadnjič, ko je poslanska zbornica odglasovala za konkordat, je vlada sklenila, da ga zaenkrat ne bo predložila senatski zbornici v končno odobrenje. Kdo ve, če spričo vladajočih razmer sploh kdaj pride do tega? V bližnji prihodnosti gotovo ne. Pravoslavje seveda slavi svojo zmago, češ da je s tem rešilo svojo čast kot državna in državotvorna vera. V resnici je pa s svojim bigotskim odporom proti konkordatu zadalo Jugoslaviji težak udarec. Njena znana gorka sosedica iz tega upravičeno sklepa: Ta mešan zakon bo pač treba razdreti!

BIGOTSKI pastirji. — Španski škofje so v juliju izdali skupno pastirsko pismo v obliki spomenice, ki je prvovrsten zgodovinski dokument. Kdor hoče dobiti resničen in stvaren vpogled v divjajočo civilno vojno, nje vzroke in nje cilje, mora brati to okrožnico. Je delo večinoma osivelih mož, ki so ves razvoj in razplet te žaloigre na licu mesta preživeli. Delo mož je, ki so se zavedali, da govorijo v imenu Njega, ki je resnica sama, in da jim mora biti vsaka pristranost tuja. "Resnica vas bo osvobodila", je bilo pri tem njih načelo. Tisti, ki iščejo resnice, karšnakoli je že, so to izjavo

z zadoščenjem pozdravili. Tem bolj, ker radi tako nasprotujočih si poročil iz Španije niti najboljši in najresnicoljubnejši niso več vedeli, s kom bi simpatizirali. Komur je za resnico, zdaj ve, vsaj lahko ve, za kaj gre in kdo ima prav. Samo protikrščansko usmerjeni narodni malikovalci morejo še z rdečimi simpatizirati. Žal pa, da so se me te uvrstili celo mnogi ameriški protestanski pastorki. Berem, da se jih je okrog 150 javno obregnilo ob to okrožnico, češ da odobrava revolucijo proti postavni španski vladi in ne vem kaj še vse. Od strani oznanjevalcev Kristusovega evangelija dvakrat žalostna in obsodbe vredna izjava!

K.K.K. zopet na obzorju. — Afero Hugo Blacka, novoimenovanega člana vrhovnega sodišča in člana KKK, smatrajo klanovci za najboljšo reklamo zase. Znova so začeli dvigati glave, se organizirati in vprizarjati svoje "viteške" čine. Koliko jih je še ostalo od njihove nekdanje 9 milijonske armade, zaenkrat morda sami ne vedo. Dognano je le, da v 30 državah še obstojijo njih "viteški" zbori. Te hočejo zdaj poživiti in jih dalje razplesti. Pravijo, da je Amerika danes bolj kot kdaj potrebna take organizacije, ker jo ogroža toliko ne-ameriškega, proti kateremu se je vedno borila. Da po tem ne-ameriškem razumu svoj nekdanji vzor: boj proti katoličanom, črncem in tujcem, je pokazala s tem, da je zopet začela z zažiganjem križev. Tudi to je jasno povedala, da ji C.I.O. ni pri srcu, češ da je to preveč tajska delavska legija. Sicer se oživljeni K.K.K. na vso moč laska predsedniku in mu obeta, da ga bo na celi črti in v vseh njegovih podvzetjih podpiral. A na drugi strani je podobno, da hoče biti podrepnik kapitalizma, ker "sedeče štrajke" tako vehementno obsoja kot pravo pravcato tatvino. Po našem bi bilo najbolje, da bi K.K.K. lepo spal v svojem nečastnem grobu, ki ga je že nekoliko trava prerasla.

MASARYKOVA vera. — Oče čehoslovaške republike Tomaž G. Masaryk, je v patrijarhalni starosti 87 let odšel k svojemu Stvarniku na obračun. Bil je mož svetovnega formata in slovesa. O takih možeh je lahko brez

hinavščine pisati laskavo posmrtnico. Če se strinjaš z vsem, kar so v svojem življenju začeli, se omejiš na proslavo onega, kar je vredno proslave. Tak mož je bil Masaryk. Kot državniku, kot velikemu patrijatu, kot plemenitemu, da, celo kot vernemu človeku, so se tudi katoličani lahko z odkritosrčnimi slavospevi oddolžili. Po krivici se jim je od nasprotnikov radi tega očitala hinavščina. Kot katoličanu se mu mi seveda ne moremo klanjati. Bil je sicer kot tak krščen in vzgojen, a je krščanstvu že v prvi moški dobi obrnil hrbet. Njegova vera, kateri se ni nikdar izneveril, je bila nekaka osebna samotvorba izven-cerkveneag krščanstva z beležem huzitizma. Z vsem spoštovanjem je govoril o Jezusu in njegovi veliki zapovedi ljubezni do Boga in bližnjega, o kateri je izjavil, da jo v celoti sprejme, četudi mu zapoved ljubezni do sovražnikov ni lahka. Ponovno je izjavil, da je vera, in sicer za evropskega človeka krščanska vera, temelj kulture. Češka narodna cerkev, prekuhan huzitizem, je mislila, da bo v njem našla svojega papeža. A je bil v tem oziru mnogo večji mož kot Hitler. Dejal je, da je politični, ne pa verski ustanovnik.

PRIZNANJE našemu rojaku. — V vatican-skem glasilu "Osservatore Romano" piše Rev. Julij Zanella O.F.M., da do l. 1847 v celi sv. Deželi ni bilo niti ene tiskarne. To leto so frančiškani, varuhi božjega groba, otvorili prvo tiskarno. Pobudo za to je dal naš slovenski rojak Rev. Janez Mozetič, takrat profesor vzhodnih jezikov v goriškem bogoslovju. Ta je l. 1845 v imenu avstrijske vlade potoval v sv. Deželo, da na licu mesta prouči in poizve, kaj bi bilo potrebno ukreniti, da bi misijon v sv. Deželi bolj cvetel. Ko se je vrnil, je sporočil na Dunaj, da palestinski misijon predvsem potrebuje tiskarno. Vlada je poslušala njegov nasvet in je poslala v Jeruzalem tiskarski stroj z latinskimi in arabskimi črkami ter še izvežbanega tiskarja zraven. Prva knjiga, ki je bila na ta stroj tiskana, je bil katekizem v latinskem ter arabskem jeziku. Ta Rev. Janez Mozetič je kmalu potem prišel v Ameriko in tu par let misijonaril. Je ustanovnik prve katoliške župnije sv. Marije v Alleghany, N. Y.

Sveti večer me je rešil šibe

Matevž Leskovec, Cleveland.

SEDAJ postaja zunaj že precej mrzlo, človek ostaja bolj doma in ima čas za premišljevanje. Tako mi pride marsikaj na misel iz sedanjega in preteklega življenja. Ker sem že precej v letih, preudarjam današnjo mladino, ki se mi zdi zelo neposlušna. Bolj ji braniš, bolj tišči svoje.

Ampak če stvar prav premislim, sem bil jaz v mladosti ravno tak, samo takih priložnosti nisem imel, kot jih ima sedanja mladina, da bi na pravljaj posebne neumnosti.

Imel sem sošolca, s katerim sem bil vedno skupaj. Vse sva videla, vse našla, vse preteknila. Ni bilo grma in ne kamna po gričih in dolinah okoli naše vasi, da ga ne bi poznala.

Ko je začelo snežiti, sva si brž napravila vsak svoje sanke. Ali moje delo ni dobro držalo. Moj prijatelj je imel več sreče, ker mu je sanke naredil brat, ki je to reč drugače znal ko midva.

Bilo je dva dni pred Božičem, ko je padlo

precej snega, potem, potem pa dež na vrh, da je bila prav čedna zmrzlina. Ravno za nas šolarje, da smo imeli svoj piknik. Kdor je imel dobre sanke in močno obutev, je imel pač lahko dobre čase. Jaz pa nisem imel ne enega ne drugega. Ampak na piknik sem seveda vseeno šel.

Dan pred Božičem mi je oče naročil: "Čevlje doma pusti, potem pa lahko greš, kamor hočeš."

Seveda je mislil, da bos ne bom hodil nikamor. Jaz sem pa drugo vedel. Na podstrešju sem našel stare očetove čevlje. Malo je manjkalo, da nisem kar ves zlezal v en sam čevlji. Natlačim slame v oba čevlja in potem spravim po eno nogo v vsakega posebej. Čevlje sem privezal za kolena, da jih ne bi zgubil. Materi sem pa izmaknil tisto dilco, ki so jo imeli za rezanje solate. Zdaj pa hajd na visoki hrib!

Kmalu se je začela dirka z vrha hriba v dolino. Jaz se vsedem na dilco, čeprav so se mi vsi smejali. Ali je šlo po rebri, gotovo kakih 60 milj na ura! Kaki dve uri je bilo vse lepo in fajn. Ampak jaz sem ves tisti čas naredil samo dve "vožnji".

Ko sem se spustil navzdol tretjokrat, se pa dilca zmuzne izpod mene in sem "ronal" v dolino po samih hlačah. Te moje hlače pa še niso bile tako napredne, da bi imele zavoro, kot jih imajo današnji avtomobili. Torej ni kazalo drugega kot vdati se v žalostni položaj in počakati, kaj bo. In bilo je to, kar je moralo biti. Še preden sem bil v dolini, je na nekem mestu zmanikalo hlače!

Ko sem se ustavil v dolini na "parking ground", sem zagledal nedaleč proč — očeta! Čeprav sem ga imel vedno rad, se takrat nisem prav nič veselil njegove pričujočnosti. Stal je na nizkem griču, opazoval moje početje, požugal s prstom in se obrnil na odhod...

Torej sem se moško odločil, da stopim domov, prestanem kazni in potem začnem novo življenje. Priznati pa moram, da sem jo nekam počasi mahal po tisti poti. Ko pridem do hišnega ogla, je bila ura že nekako pet popoldne.

Mati so ravno kurili za večerjo, ko stopim na kuhinjski prag. Ko so si ogledali mojo slavnostno obleko, jim je šlo bolj na smeh kot na jezo. To sem spoznal z njihovega obraza, čeprav so se trudili, da bi bili od sile hudi. Stopim v kot in čakam ondi kakor kako potepeno živinče. Mati pa s hudim glasom

“Kaj boš stal tam, da se mi zraven še prehladiš. V hišo pojdi in počakaj, saj veš, kaj bo, ko te oče dobi v roke.”

Pa sem se res sprijaznil s to mislijo in sem nadaljeval trnjevo pot v hišo. Tam sem skušal sam zase uganiti, koliko jih bo padlo in kako bodo žgale. Posebno me je “grela” misel, da so ona “okna” prav tam, kjer bo leskovka žvižgala po grešnem mesu mojega rojstva.

Toda glejte, vse drugače je prišlo. Oče me pregleda in preštudira in moram reči, da ni zi-

nil ravno najprijaznejše besede. Jaz sem že skušal izračunati, čez koliko sekund ali vsaj minut bo vse končano, pa se niti začeti kar ni hotelo . . . Končno pravi oče precej pomirjen:

“Fantiček, Boga zavhali, da je nocoj sveti večer. Tak dan nočem v hiši ne jeze ne kričanja. To si pa dobro zapomni, če mi še enkrat kaj takega narediš, boš dobil plačilo za takrat in za danes.”

O, kako mi je odleglo! Tudi to moram povedati, da sem se res držal očetovega nauka in nisem nikoli več “vozil” svojih hlačnih sank po snegu in ledu. Mislim pa, da sem posebno zato tako lahko ubogal očeta v tej reči, ker smo se kmalu po tistem preselili v Brazilijo. Kako bi bilo z mojimi nadaljnjimi “okni”, če bi bil doma ostal, pa v resnici ne vem povedati.

Družina Mihaela in Jennie Progar v Sheboyganu.

Pred kratkim sta obhajala srebrno poroko. S tem tudi naš list postavlja majhen spomenik in njima in njunim otrokom. Saj je Mr. Progar že veliko storil za širjenje našega lista. Naj jih Bog še nadalje obilno blagoslavlja!

OZNANILA

1. Najprej povem, da o naši KAMPANJI bolj malo vem. Ko so ljudje sklepali, da je zaželenih TISOČ NOVIH NAROČNIKOV že skupaj, so kakor na povelje roke križem položili. Pa jaz že ne vem, odkod je tisto povelje prišlo. Od mene gotovo ne. Kje pa imate tistega diktatorja, da vam take reči ukazuje? Jaz bi mu precej vrat zavil, če bi le vedel, kje se grdoba potika . . . No, nekaj malega še pride. Ampak celoten uspeh kampanje se bo objavil šele v februarški številki, ker poprej ne moremo in NOČEMO vedeti, kakšen bo končen uspeh.

2. Danes se pričinja nova POVEST, tako lepa, da nič tega. Ali bi morebiti to kaj vplivalo na vas, da bi zopet razklenili svoje roke križem položene roke??? Ljudje imajo jako radi lepe povesti, povejte jim, da se jeravno zdaj pričela, naj nikar nič ne zamude. Morebiti bi jih kaj vjeli na to vižo, ker tistemu Kolovratniku noče nobeden nič verjeti. Samo smejete se mu. Zdaj bo fant videl, da se z vami ni šaliti . . .

3. Pa je vseeno v našem officu toliko dela, mi pa tako — busy! Pa zares prav zares! Nerač klepetam o sebi, pa moram kaj napisati. Nekaterim se za malo zdi, da večinoma samo na tistih znanih kartah odgovarjam na pisma. Ali verjamete, da se tudi meni? Še več, kar smilijo se mi nekateri, ki tako lepo pišejo in toliko pošljejo, pa jih samo z eno kartico odpravim. Posebno naši dragi zastopniki in zastopnice, ki pošiljajo izkupičke od Koledarjev . . . Tako rad bi jim pismo pisal in se jim vsaj malo primerno zahvalil, pa moram vedno strašno hiteti, ker je moj konj pred offisom vedno naprežen, da me potegne brž nazaj k sv. Juriju. (Čudno, naš sv. Jurij v So. Chicagi nima konja, jaz ga pa imam, pa še podkovan ni!) Nekateri mi očitajo, da sem postal strašno skop, ko samo tiste karte bruham v svet, pa mi žiher verjamete, da ni tako. Moj čas je skop, zelo skop, jaz pa nisem, nak!

4. Tudi kak pogrešek se naredi, ko je človek vedno na "hurry up". Pa nekateri hitro zaropčejo . . . Saprlamont, kaj ga pa pokate tam v Lemont! Tako reče eden ali drug. Jaz hitro pomažem, kar se da, malo flašterčka na ranjeni srček, pa je spet dobro. No, dozda se mi je še vedno pozrečilo, upam, da se bo tudi zanaprej. Da pa ne bom nobenega pogreška več naredil, tega pa še nisem nikoli obljubil, pa tudi danes ne obetam. Ferderbana reč!

5. Božič se bliža. Od vseh strani mi pošiljajo kompanije božične voščilne karte, naj jih kupim. Saj sem jih že nekaj kupil, imam tudi dobro misel, da jih bom razposlal za ene tri vagone, ampak lahko se zgodi, da jih ne bom kar nič. Decembra mislim poleg drugega še nekaj na rajžo iti. Saj niti tega ne vem, kdaj in kje se bo dobil čas za januarsko številko pripraviti za tisk. No, če ne bom pisal nobenega voščila za Božič — IMEJTE ME ZA IZGOVORJENEGA — če morete . . . Voščim pa vsem, o prav vsem!

6. In zato, ker ni časa, moram še nekaj povedati. Pri nas nismo v stanu sprejemati naročila za noben drug starokrajski list ko edino le za CVETJE. Mi vse katoliške liste iskreno priporočamo in smo veseli, če jih ljudje naročajo. Le sezite po njih. Ampak nam je nemogoče, sprejemati naročnino zdaj na tega, zdaj na onega. Ni ravno tako težko, poslati naročnino v stari kraj, to bi mi že še oskrbeli. Ampak potem, če ni kaj prav, pa ljudje na nas vržejo odgovornost. Da bi pa mi vse mogoče reči imeli v evidenci, to je nemogoče. Torej prosim, da se samo v zadevi CVETJA na nas obračate, za vse druge starokrajске liste pa naravnost na dotično upravnistvo, ali pa izvolite posebnega zastopnika kar v svoji naselbini!

7. Čeprav je že na drugem mestu povedano, naj bo še tu: VSEM PRAV ISKRENA VOŠČILA ZA BOŽIČ IN NOVO LETO!

Darovi

ZA LIST IN MARIJO POMAGAJ: John Udonj \$5, N. N. \$10, Stefan Jenko \$2, Jos. Juh 50c, Mary Pavlešič \$1.50, Mary Sajovic \$1, J. Cimperman 32, N. N. \$30, Mrs. Urajnar \$2, Frances Vovko 50c.

LUČKE PRI MARIJI POMAGAJ: Po \$1: Marolt, N. N., Ponikvar, Verbaj, Mance, Koren. — Po 50c: Rezek, Ivančič, Zokal, Koshmerl, Pavlešič, Bicek, Bluth, Sasek, Spendal, Tevč, Rihtar, Urbanc. — Po 25c: Urajnar, Praprotnik, Podgornik, Hren, Lumpert. — Ušnik \$5, Gabrenja \$2, Sintič 75c, Pristopec 30c, Cimperman \$2.

APOSTOLAT SV. FRANČIŠKA: Po \$10: Mrs. Guana, Frances Stibler, Valentine Čampa, Ludwig Jakoš, Joseph Prince, Veronica Sporicich, Mary Gachnik, Anna Be-

zočnik, Frank Bon, Frances Bon, Michael Zelko, Mary Zelko. Anna Sasek 50c.

KRUH SV. ANTONA: Marg. Hočevan \$1, Josephine Kuhel 50c, Mary Fraus 25c.

KITAJSKI MISIJONI: Agnes Stepanich \$1, "Tajno" \$5.

SVETE MASE: Po eno: Kastelic, Gliha, Kikel, Krizmanič, Belc, Gregorka, Mozina, Podgornik, Zabukovec, Sajovec, Miklavčič, Rabič, Bicek, Stariha, Mrvar, Mance, Jenko, Hren, Dillon, Ribnikar, Verbaj, Šetina, Grill, Pajke, Banko, Zagozen, Spelič, Peterlin, Voličnik, Kegel, Salatnik, Hrovat, Menard, Grum, Rezek, Scibior, Mesojedec, Grahek, Bluth, Smole, Fraus, Sterman, Koršič, Braidich. — Po dve: Zore, Librič, Ivančič, Pintar, Zokal, Pavlešič, Bradish, Kuhel, Stukel, Tometz. — Po tri: Levvar, Jamnik, Petrovsek. — Po pet: Kolmal, Sircel, Tomec. — Ušnik 6, Narobe 10, Rebek 7, Tajno 10, Noše 10, Bevc 4.

KRAMLJANJE NA ZAPEČKU

P. Bernard.

GIRARD, OHIO. — Piše John Dolčič. — Danes hočem zopet malo omeniti o neprecenljivem listu Ave Maria, posebno pa še o jubilejnem Koledarju za 1938. Zelo lepo je urejen in jako dosti zanimivega branja je v njem. Zato sem šel kar hitro z njim po hišah in tako sem ga oddajal, da sem bil kar presenečen. Moja prva postaja je bila v prijazni hiši družine Režek v Youngstownu. Mrs. Režek je vesele narave, dobra katoliška žena in navdušena za povzdigo naše stvari. Potem sem šel k njeni sestri Mrs. Husič in sem bil jako vesel, ko sem zvedel, da je s svojim možem prejšnji večer praznovala v družbi 5 hčera in drugih sorodnikov 31letnico zakonskega življenja. Mr. Husič je cerkveni odbornik pri župniji sv. Petra in Pavla. Naj omenim, da so naši ljudje v Youngstownu zelo zadovoljni in ponosni, ker imajo med seboj slovenskega pomožnega župnika, namreč Rev. Barago iz Clevelanda. V naslednji hiši mi je Mr. Peter Vovk že kar naprej vrata odprl in dejal: dva Koledarja mi pusti. Seveda mi ni bilo treba dvakrat reči. Tudi njegov brat Jože je z enakim veseljem sprejel Koledar. Ta dva brata sta doma iz fare Radovica na Belokranjskem, oba zavedna katoliška moža. Od tam sem se napotil k dobri ženi Mrs. Starešinič. Ona je doma od Sv. Mi-

klavža pri Metliki. Vzela je tudi dva Koledarja. Jako blaga in verna žena. Poslala me je v hišo Mrs. Rogine in napovedala, da bom tam dobil tudi novo naročnino na list. Res je bilo tako. Mr. Rogina je brat Mrs. Režek in Mrs. Husič. Domačijo imajo na prav prijazen griček. Prihajajo iz Dragatuša. Zelo me veseli, da sem se seznanil s temi dobrimi ljudmi. Potem sem se ustavil pri Strausovih, kjer sem našel gospodinjno zopet pri dobrem zdravju, dasi je zadnje čase precej bolehal. Njen mož Janez pa menda prav zmerom dela, ker ga nikoli ni doma, kadar jaz pridem. Nato sem zavil v Struthers in oddal Koledarje pri Pogačnikovih, Slabetovih in Oblakovih. To je bil torej moj prvi izlet s Koledarji v rokah, zato sem ga malo opisal. Seveda bom še večkrat šel okoli, toda vsega ne bom mogel opisati ker gotovo nimate za vse dosti prostora. Tem in vsem, ki bodo še kupili od mene Koledar, se pa najprisrčneje zahvaljujem. (Tako se tudi Kramljavec v zapečku vsem zahvaljuje, posebno pa še Johnu za ves trud.)

JOHNSTOWN, PA. — Piše Mary Lovše. — Rada bi pohvalila letošnji Koledar, pa ga menda ne smem, ker ste nekaj godrnjali zoper take pohvale. No, pa sami sebi pripišite! (Pripišem!) Prebrala sem pa ves Koledar od kon-

ca do kraja. Najbolj me veseli, da je tisti Matevž iz Unca tako lepo napisal svojo lastno povest. Spominjam se njegovih staršev in sestre Neže. Matevža samega pa ne pomnim veliko, tudi tega nisem vedela, da je sedaj v Clevelandu. Spominjam se pa, kako so prišli iz Braziliije na Unec in jih je nočni čuvaj ustavil. In kdo, mislite, je bil tisti nočni čuvaj? MOJ OČE! Bil je tako korajžen, da je ponoči ustavil vsakega, ki mu je bil neznan. Matevžu in njegovi ženi pa vsa čast, da sta tako vneti katoličana. Kako lepo se sliši, da imata hčerko med misijonarkami v Indiji. Bog jima da mnogo posnemalcev med katoliškimi starši. Lep pozdrav njima in vsem čitateljem.

VANDLING, PA. — Piše Frank Pancar. — Dragi upravnik! Dobil sem Vaše pismo in sem si mislil: Prav je, da me malo okregate. Na drugi strani pa tudi ne, zakaj v prejšnjih časih so mi Koledarje kar poslali, češ, prodaj jih, pa mirna Bosna. Vi pa šele sprašujete, koliko si jih upam prodati. No seveda, bili so tudi drugi časi in naše nasebine bolj močne kakor so danes. Pa vseeno pošljite še meni deset izvodov, čeprah jih že ima Mrs. Jerin. Morebiti se bo posrečilo, da jih prodam. Prav lep pozdrav.

BARAGA POINT, P. O. WILLARD, WIS. — Piše Ignac Česnik. — Po dolgem odlašanju Vam moram pisati, da sem v Vašem Kramljanju videl zapisano: Hitro, hitro, hitro! Takoj sem skočil na karo, dasi je deževalo, in sem se potegnil k Vašemu zastopniku, da hitro hitro kupim Koledar. Mr. Perovšek je ravno prišel iz svoje tovarne in takoj sva sklenila kupčijo. Ker sem bil jako radoveden, če je bil tisti Matevž tam od Rakeka res kdaj s svojimi starši na fazendi Villa Costina in pozneje blizu Rio Verdi Estado di San Paolo, sem jako hitel s pregledovanjem. In res, pred mano je stal na sliki pravi pristni Matevž, ki sem ga poznal z njegovim očetom vred pred 40 leti. Delal sem pri istem gospodarju kot on, samo oddaljen sem bil kakih 75 milj od Villa Costina. Jaz sem bil srečen, da mi ni bilo treba biti "kaipira di rosa", kar pomeni okopavanje kofeta. Delal sem namreč pri zemljemercih. Večkrat sem moral iti na konju v Villa Costina po pošto in po drugih opravkih. Slovencev nas je bilo na stotine v San Joze di Rio Pardo.

To je bila naša centrala. Če bi imel človek čas, bi se dala zanimiva zgodovina napisati o Slovencih v Braziliiji. Jaz bi predlagal, naj Matevž nekoliko opiše, kako smo črve kopali izpod nohtov in pa "biso di berno". Jaz imam še sedaj svojo "fako" iz Braziliije za spomin. To je beseda za nož v portugalskem jeziku. Prvo priliko bom porabil, da pojdem obiskat Mr. Leskovca. Se bova pomenila, kako sva bila fajn fanta, ko sva bila mlada. Zdaj pa uredniku in Matevžu "Tel kvarke dio if Deous ki ze!" (Opomba urednikova. Te zadnje besede sem bolj s strahom zapisal, ker so mi španska vas, ali morda celo portugalska. Kdo ve? Matevž, pišite mi enkrat, če naju je Nace z Willarda koncem pisma "ošpotal" ali kaj nama je hotel?)

SUNNYSIDE, UTAH. — Piše Ivan Režek. — Dragi urednik! Če Vam je po volji, natisnite par mojih besed v Kramljanje. Tukaj imamo zdaj prav lušno lepo vreme in upam, da bo nekaj časa tako ostalo. Napravili smo kontrakt z lanskim snegom, da letos do Božiča ne sme priti. Kar se tiče mojega zdravja, je zdaj malo boljše, hvala Bogu. Ravno to želim tudi vsem v Lemnotu, posebno P. Hugonu. Pošiljam tudi naročnino, ki mi je ravno potekla. Saj se menda ne bi tako mudilo, ampak se bojim, da me bo tisti hudi Trobentar pošteno okrtal. Zdaj se ga pa nič več ne bojim. Te dni enkrat mu bom poslal še eno krtačo, da bo prav pošteno oštrgljal vse tiste naročnike, ki niso tako točni kot sem jaz. Dokler sem bil sam prizadet, sem tisto krtačo skrival, ampak zdaj ko sem jaz na varnem, naj pa le riba in krtači, da bo kar hreščalo. Zdaj pa še prosim, da opravite zame eno sveto mašo v čast Kraljice presv. Rožnega Venca, ki sem ji posebej posvečen od svoje mladosti. Vedno se njej priporočam v svojih stiskah in bridkosti, pa mi vselej pomaga. Pozdrav vsem naročnikom.

WALSENBURG, COLO. — Piše Mrs. Pajk. — Srečna se štejem, da sem med naročnicami tega lepega lista Ave Maria, ki prinaša toliko raznovrstnega poučnega in zabavnega branja. Vendar prosim, da mi dovolite malo poagitirati še za drug list, ki je tudi zelo korigen. To je misijonski list "Odmev iz Afrike", ki se dobi lahko v slovenskem ali pa tudi

angleškem jeziku. Stane 60c na leto in vsak naročnik je tudi deležen 500 sv. maš vsako leto. List pride po enkrat na mesec in je meni zelo priljubljen. Blagoslovljen in priporočen je po štirih zadnjih papežih in izhaja v enajstih jezikih. Za slovensko izdajo je naslov: Klaverjeva Družba za afrikanske misijone, Metelkova ulica 11, Ljubljana. Za angleško pa: Sodality of St. Peter Claver, 3624 W. Pine Blv., St. Louis, Mo. Kdor ima količkaj veselja za lepo branje iz misijonskega življenja, naj si naroči ta list naravnost od uprave pod zgoraj podanim naslovom.

BULGER, PA. — Piše Štefan Jenko. — Dragi urednik! Še za mesec maj sem obljubil poslati en tolar za dar listu, ker sem dosmrtno naročnik. Stvar se mi je pa tako zavlačevala, da je sedaj že mesec oktober. Zdaj pa mislim, da je treba malo kazni, ker sem obljubo tako zanemarjal. Torej Vam sedaj pošiljam dva dolarja za ta lepi list Ave Maria, ki je sedaj tako mojstersko urejevan, da še nikoli tako. Tudi jubilejni Koledar je v resnici nekaj posebnega. Pozdravlja Vas moja družina. (Hej, Štefan, ali znate Vi tudi druge tako "štrafati" kot same sebe? Prav na tihem mi enkrat o tem pišite. Veste, jaz bi Vas vzel v službo sem v lemontski office in bi Vam dal "čez" vse tiste naročnike, ki tako odlašajo naročnino kot ste Vi "obljubo" . . . Ha, to bi potem midva — žela . . .)

DETROIT, MICH. — Piše Mrs. Plautz. — Že dolgo se nisem oglasila v našem listu, pa tudi sedaj, žal, nimam nič veselega poročati. Dobra članica našega Oltarnega društva in naročnica lista Ave Maria, Mrs. Frances Sunich, je nepričakovano za vedno v Gospodu zaspala. Bila je dobra mati in skrbna gospodinja. To je bilo 11. oktobra. Vse nas farane je žalostna novica globoko pretresla. Njena smrt je morala biti lahka, brez trpljenja. Popoldne je sedla na stol, da bi brala časopis, in se ni več dvignila. Mož jo pokliče čez nekaj časa, pa nič glas. Stopi bliže in jo prime za glavo, pa žena je bila mrtva. Pokopali smo jo s primerno častjo in ob veliki udeležbi. Priporočam jo vsem v molitev. Domačim pa iskreno sožalje!

CALUMET, MICH. — Piše Tereza Šušteršič. — Prav lepa hvala za krasno nagrado. Prav nič je nisem pričakovala, zato sem bila toliko bolj iznenadena. Kadar pride zopet

brat Antonin, bova pa že spet vse kotičke prebrskala za novimi naročniki, pa magari še bolj dež pada kot je letos. Midva se dežja nič ne bojiva, dež pa tudi naju nič. Tako se vsi trije prav dobro razumemo. Pa še nekaj. Nikar ne mislite Vi, ki tisto Kramljanje urejate, da samo Vi sedite na zapečku. Danes, ko to pišem, je šele 18. oktobra, pa smo mi tu na Calumetu že vsi prav potšeno v zapečku sedeli. Imeli smo namreč sneg, ampak potem smo ga takoj naprej v Chicago in Lemont poslali. Pozdrav. (O, preklicano imate tam gori slabo pošto! Danes je 9. novembra, pa je pri nas kopno kot o kresu, vroče pa devet dni manj kot o vseh svetih. Nobene druge nesreče nam ni prinesla Vaša hudobna pošiljatev. Ha, ha, ha!)

CHISHOLM, MINN. — Piše Mary Knaus. — Nič se ne ustrašite. Saj ne bom hvalila Koledarja, ker vem, da je prepovedano. Same majhno storijo bom povedala. Začela sem ga brati, pa nisem mogla nehati. Delala sem sklep za sklepom, koliko bom še za enkrat brala, pa ko sem spet malo obrnila list v njem, me je takoj zapeljalo, da sem sklep prelomila. Spomnila sem se na svojega soseda v starem kraju. Ko je Družba sv. Mohorja izdala povest od Grčarjev, jo je moj sosed kar celo noč bral. Tisto jutro sem šla v hlev voli krmit, ko je bila ura tri proč. Ko zapazim pri sosedovih luč, sem mislila, da je kdo bolan. Stopim pogledat, pa mož dvigne glavo iznad knjige in me vpraša: Koliko je pa ura? Povedala sem mu, pa se je zelo začudil in rekel, da ni mislil, da je že toliko. Zatorej lepa hvala vsem, ki so tako zanimive reči napisali v letošnji Koledar. Posebno pa gre moja zahvala Mr. Leskovcu in Krausovi Anici v Clevelandu. Jaz mislim, da bi marsikdo od nas imel od svo-

**Vsak dan in na vsak način prihranite
denar, če kupujete pri**

"Trikryl's Dept. Store"

2110-14 Cermak Road, Chicago, Ill.

Dobra trgovina v prijazni okolici.
Shranite naše "STAMPS". Z njimi si prihranite
denar pri vsakem nakupu.

jega življenja kaj zanimivega napisati, samo treba bi si bilo vzeti časa in truda. Seveda ne vem, če bi mi "navadni ljudje" znali pravo zadeti. Po pisavi letošnjega Koledarja izgleda, da imajo vsi ti dopisniki in dopisnice za seboj visoke šole in "količe". Zares, jaz bi vsakemu posebej dala diplomu. Torej čast vsem in lep pozdrav!

EUCLID, OHIO. — Piše Kati Robert. — Z veseljem berem list Ave Maria, ki je res tako lep, in ga tudi drugim priporočam. Tukaj pa pošiljam članarino za Apostolat, da se bodo sv. maše brale za sledeče osebe: Frank Bon. umrli, Mihael Zelko, živ, Frances Bon, živa, in Mary Zelko, živa. Priporočam jih torej v molitev. Skušala bom tudi dobiti še kaj novih naročnikov in tako širiti ta Marijin list, ki je tako potreben v naših časih. Sprejmite lepe pozdrave in Bog naj obilno blagoslavlja Vaš trud.

RENTON, WASH. — Piše Rose Lomšek. — Hitim ponavljat naročnino za list in tudi Koledar mi brž pošljite. Že kar naprej vem, da bo Koledar imel krasno branje, ko je že list tako lep, od meseca do meseca bolj zanimiv. Nič drugega mu ne manjka ko to, da bi izhajal dvakrat na mesec. Potem bi ga bila seveda še bolj vesela. Pristrčno lepo vse pozdravljam.

ROCK SPRINGS, WYO. — Piše Uršula Ivšek. — Resnično Vam povem, da ne morem kaj veselega pisati. Ko hodim od hiše od hiše s Koledarji za leto 1938, vidim skoraj pri vsaki hiši kaj narobe. Ali je bolezen ali pa brezposelnost. Ljudje so žalostni in se mi smilijo, pa kaj morem pomagati, ko sem sama v takem. Moj mož že pet let ne dela. Ko je bilo delo, je bil bolan, sedaj se pa počuti bolje, pa dela ni dobiti. Kdor po hišah hodi, vidi dosti težkega življenja med delavstvom. Naši ljudje so radi podpirali vsako katoliško stvar, sedaj so pa res v velikih težavah. Pišem zato, da ne bo svet mislil, da smo postali pusti in leni, ko ni od nas kaj posebnega slišati. Bog daj, da bi se razmere kmalu kajboljšale.

BARAGA POINT, WILLARD, WIS.

Piše Ivana Artach. — Ko zasledujem, kako se v drugih krajih ženejo za dosego cilja, ki je

tisoč novih naročnikov, me je postalo kar sram, da nisem tudi jaz kaj pomagala. Ker pa nisem mogla drugje dobiti novih naročnikov, pa sedaj naročam list svoji hčeri, ker vem, da zelo rada bere ta list. Prav zelo sem se pa razveselila, ko sem videla v listu, da so P. Hugo zopet v Lemontu. Tudi jaz sem z zaupanjem molila, naj bi jim Bog zopet vrnil ljubo zdravje. Ko sva bili spomladi v Lemontu z mojo prijateljico Mrs. Lukas, so naju ravno P. Hugo vodili okoli in nama vse razkazali. Že davno prej sem imela iskreno željo, da bi mogla enkrat pohiteti k naši Mariji Pomagaj, pa letos se mi je končno želja izpolnila. Ne morem popisati, kaj sem občutila tam pred podobo Marije Pomagaj. Težko sem se ločila, pa upajmo, da ne zadnjič. Pozabiti tudi ne morem Mr. Dolčiča iz Girarda in Snežičeve mame, ki smo se tam sešli. Mr. Dolčič, le še veliko napišite v Ave Marijo in Amerikanskega Slovenca, zakaj Vaši članki se lepo berejo in so jako poučni. Zdaj pa vsem znancem in neznancem v listu Ave Maria prav iskrene pozdrave!

SHEBOYGAN, WIS. — Piše Marie Prislund. — Ne morem pomagati, pisati moram. Dva dni sem bila v Milwaukee. V soboto sem krpala eno podružnico SZZ, v nedeljo pa na desetletnici št. 12. V ponedeljek ves dan poslušala neko suho in dolgočasno tožbo pri sodniji. Vse to je napravilo tak vtis, da sem se držala kakor pust v pratiki. Po večerji vzajem v roke Ave Marijo, ki je bila ravno prišla, pa mi oči ostanejo na Kramljanju. Ker je Kramljanje vedno zanimivo, sem takoj začela čitati. Ko sem tisto o čudovitem "špampetu" prebrala, sem se takoj veliko bolje počutila. Mož je rekel, da se je moj obraz "pofiksál" za petdeset procentov. On mora že vedeti, ker ga že trideset let gleda. Nikdar ne bi mislila, da nekoliko šegavosti tako dobro vpliva. Zdaj mi je tudi razumljivo, zakaj Urna Nežika tako ugaja. Torej hvala za dobre arenije. Škoda itd. (Hm, kar naprej sledi, se morate kar s tistim Kolovratnikom pogovoriti. Jaz si umijem roke in kremlje. Ampak pred tisto besedo: Urna Nežika, stoji v Vašem pismu neka kratka besedica, jaz sem jo zaznamoval samo s štirimi pikami, ki se mi je zdela nevarna, da bi jo tu nadrukal. Kdor ugane, katera je tista besedica, dobi od mene groš.)